

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta lesnická a dřevařská

**Katedra lesnické a dřevařské
ekonomiky**

**Nový systém zón v Národním parku
Šumava a jejich vliv na obce a okolí**

Bakalářská práce

**Autor: Martin Kadeřábek
Vedoucí práce: RNDr. Marcel Riedl, CSc.**

2019

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Martin Kadeřábek

Provoz a řízení myslivosti

Název práce

Nový systém zón v národním parku Šumava a jejich vliv na obce a okolí

Název anglicky

New system of protection zones in Šumava National Park and their influence on municipalities and surroundings

---

Cíle práce

Cílem této práce je zhodnotit na základě vlastního výzkumu změny týkající se zpřístupnění zón v národním parku pro veřejnost a jejich ekonomické, ekologické a sociální důsledky včetně dopadu na obce, které se nachází na území NP Šumava.

Metodika

Práci napište v souladu s formálními požadavky uvedenými v doporučených pravidlech pro zpracování bakalářských a diplomových prací na FLD.

Postup ve vypracování a dosahované výsledky průběžně konzultujte s vedoucím práce.

Doporučuje se zpracovat práci v následujících etapách:

Zpracování stručné rešerše týkající se zkoumané problematiky.

Vymezení tématu a rozsahu zkoumání, vysvětlení pojmů a definic, které je potřebné znát k hlubšímu zkoumání dané problematiky.

Na základě analýzy zvolit vhodné lokality pro provedení dotazníkového šetření.

Na základě analýzy získaných údajů, analýzy sekundární dat, hloubkových rozhovorů s rozhodovateli a vlastního pozorování formulovat relevantní závěry týkající se dopadu navržených zón.

Diskuze a závěr – rekapitulace dosažených výsledků a význam pro širší praxi.

Doporučený rozsah práce

cca 35 stran

Klíčová slova

národní park Šumava, zonace, public relation,

Doporučené zdroje informací

CLARKE, C. L., Public Relations řízená komunikace podniku s veřejností. Brno: Computer Press, 2003, 640 s. ISBN 80-7226-886-4.

FORET, M., Marketingový průzkum. Poznáváme svoje zákazníky. 1. vydání. Brno: Computer Press, a.s., 2008. 121 s. ISBN 978-80-251-2183-2.

MALÝ, V., Marketingový výzkum teorie a praxe. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2004. 181 s. ISBN 80-245-0761-7

PŘIKRYLOVÁ, J. a JAHODOVÁ, H., Moderní marketingová komunikace. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3622-8.

ŠIŠÁK, Luděk. Importance of non-wood forest product collection and use for inhabitants in the Czech Republic JOURNAL OF FOREST SCIENCE, 52, 2006. Dostupné z: <http://www.agriculturejournals.cz/publicFiles/55128.pdf>

Weiss, G., et al.: Innovation processes in forest related recreation services. In: Niskanen A. (ed., 2006), Issues affecting enterprise development in the forest sector in Europe. Proceedings from COST Action E30. University of Joensuu, Faculty of Forestry, Research Notes 169: 331-366, 2006.

Předběžný termín obhajoby

2017/18 LS – FLD

Vedoucí práce

RNDr. Marcel Riedl, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra lesnické a dřevařské ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 8. 12. 2017

prof. Ing. Luděk Šišák, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 12. 2. 2018

prof. Ing. Marek Turčáni, PhD.

Děkan

V Praze dne 19. 04. 2019

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci na téma Zóny v národním parku Šumava a jejich vliv na obce vypracoval samostatně pod vedením RNDr. Marcela Riedla, CSc. a použil jen prameny, které uvádím v seznamu použitých zdrojů.

Jsem si vědom, že zveřejněním bakalářské práce souhlasím s jejím zveřejněním dle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách v platném znění, a to bez ohledu na výsledek její obhajoby.

V Praze dne 20. dubna 2019

.....

Poděkování

Tímto bych chtěl poděkovat mému vedoucímu práce, panu RNDr. Marcelu Riedlovi, CSc., za ochotu a cenné připomínky, které mi poskytl. Dále bych velice rád poděkoval poslancům, senátorům a starostům, kteří se danou problematikou zabývají.

V Praze dne 20. dubna 2019

Abstrakt

Tato bakalářská práce se věnuje problematice nového systému zonací v národních parcích, především Národního parku Šumava. Dále se zabývá následným vlivem zonací na obce a ekologické aspekty v krajině. Nejprve byla prozkoumána a vyhodnocena stávající situace v národním parku a náležitých obcích. Poté byl posouzen negativní i pozitivní vliv nových zonací na obyvatele, obce a životní prostředí. Na základě zjištěných informací byl vyhotoven dotazník, který mapuje veřejné mínění ve vybraných lokalitách k základním otázkám spojených se systémem zonace v Národním parku Šumava. Závěr práce srovnává zjištěné výsledky a kriticky hodnotí dosažené cíle.

Klíčová slova: Šumava, zonace, národní park, obce, ekologie

Abstract

This bachelor thesis deals with the issue of the new system of zoning in national parks, especially the Šumava National Park and the consequent impact of zoning on the municipalities and ecological aspects. Firstly, the current situation in the National Park and appropriate municipalities has been explored and evaluated. Then the negative and positive effects of new zoning on the population and the environment are assessed. On the basis of the findings, a questionnaire was prepared which maps the public opinion in selected localities to the basic questions in the Šumava National Park. The conclusion of the work compares the findings and critically assesses the achieved goals.

Keywords: Šumava, zonation, national park, municipalities, ecology

Obsah

1. Úvod a cíle práce	8
2. Teoretická část	9
2.1. Výchozí zásady národních parků v ČR	9
2.2. Kategorie zvláště chráněných území	10
2.3. Národní parky v ČR	11
2.3.1. Krkonošský národní park.....	11
2.3.2. Národní park České Švýcarsko	12
2.3.3. Národní park Podyjí.....	14
2.3.4. Národní park Šumava.....	16
2.4. Oblast Šumavy.....	17
2.4.3. Historie Šumavy	17
2.4.4. Současnost	19
2.5. Ekologická problematika území.....	19
2.5.3. Retence schopnost vody v krajině.....	19
2.5.4. Kůrovcové kalamity	21
2.6. Obce v národním parku Šumava	23
2.7. Návrh na vývoj zonací v národním parku Šumava	24
2.8. Dopady zonací na obce a životní prostředí	25
2.9. Návštěvnost v národním parku Šumava	26
3. Praktická část	27
3.1. Metodika rozhovory	27
3.2. Dotazníkové šetření.....	28
3.2.1. Dotazníkové šetření v oblasti Národního parku Šumava	28
3.2.2. Dotazníkové šetření v Ústeckém kraji	28
3.2.3. Zprůměrování obou lokalit.....	29
4. Výsledky dotazníků	29
4.1. Výsledky v Ústeckém kraji	29
4.2. Výsledky z území Národního parku Šumava.....	35
4.3. Porovnání výsledků obou lokalit.....	40
4.4. Výsledky pro zprůměrované hodnoty obou dotazovaných lokalit.....	42
5. Diskuze	48
6. Závěr	49
7. Zdroje.....	50
8. Přílohy.....	53

1. Úvod a cíle práce

V otázkách charakteru chráněných zón v národních parcích na území České republiky o jejím rozsahu a následném vývoji vlivů na obce a životním prostředí se jedná již několik let. Jde především o názorový střet dvou protilehlých úhlů pohledu. Na straně jedné ekologického vývoje krajiny v národním parku a na straně druhé sociálního vývoje obyvatel v obcích, které leží na území národních parků. Tyto otázky se promítají nejčastěji a nejvýrazněji do největšího národního parku na území České republiky Národního parku Šumava. Tento park je svou rozlohou rozprostřen na území dvou krajů: Jihočeského a Plzeňského kraje.

Důvodem zvolení tohoto tématu byla dlouhodobá aktualita a významnost problematiky, ve které se nejčastěji pohybují. Dále z důvodu delšího zájmu k dané problematice a možnosti využití teoretických znalostí, které jsem nasbíral po dobu vysokoškolského studia. Konkrétně zvolená lokalita Národního parku Šumava byla vybrána z důvodu zvláštnosti a specifikace oproti jiným národním parkům, a to jak sociálního tak ekologického významu.

Cílem této práce je z nezávislého pohledu zhodnotit problematiku a vlivu zonací na obce a životní prostředí. Dále cílem práce je sestavení dotazníku, který bude zjišťovat veřejné mínění ve vybraných lokalitách Šumavy a v Ústeckém kraji. Dalším cílem je veškeré své poznatky prokonzultovat s kompetentními osobami v daném oboru.

2. Teoretická část

2.1. Výchozí zásady národních parků v ČR

Národní parky jsou v zákoně č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny definovány jako rozsáhlá území s typickým reliéfem a geologickou stavbou a převažujícím výskytem přirozených nebo člověkem málo pozmeněných ekosystémů, jedinečná a významná v národním měřítku z hlediska ekologického, vědeckého, vzdělávacího nebo osvětového, přičemž veškeré využití národních parků musí být podřízeno zachování jejich ekologicky stabilních přirozených ekosystémů odpovídajících danému stanovišti a dosažení jejich přirozené biologické rozmanitosti a musí být v souladu s cíli ochrany sledovanými jejich vyhlášením (Ministerstvo životního prostředí, 2008).

Hlavním a dlouhodobým cílem ochrany národních parků je zachování a také postupná revitalizace přirozených ekosystémů včetně zajištění nerušeného průběhu přírodních dějů v jejich přirozené dynamice na převažující ploše území národních parků a zachování nebo postupné zlepšování stavu ekosystémů, jejichž existence je podmíněna činností člověka, významných z hlediska biologické rozmanitosti, na zbývajícím území národních parků (Ministerstvo životního prostředí, 2008).

Posláním národních parků je naplňovat dlouhodobé cíle ochrany národních parků a také umožnit využití území národních parků k trvale udržitelnému rozvoji, ke vzdělávání, výchově, výzkumu a k přírodě šetrnému turistickému využití, a to způsoby, které nejsou v rozporu s dlouhodobými cíli ochrany národního parku (Ministerstvo životního prostředí, 2008).

V současné chvíli se na území České republiky nachází 4 národní parky Národní park Šumava, Národní park Podyjí, Národní park České Švýcarsko, Krkonošský národní park. Tyto oblasti dohromady pokrývají 1,5 % rozlohy území ČR (Ministerstvo životního prostředí, 2008).

Koncept národních parků vychází ze 4 základních dokumentů:

- A. Vládní nařízení z roku 1991
- B. Zákon o ochraně přírody
- C. Plán péče
- D. Zonace

2.2. Kategorie zvláště chráněných území

Podle druhu, významu a rozsahu lze podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny rozdělit zvláště chráněné území do několika kategorií splňujících předpoklad, který je v tomto zákoně popsán následně: Území přírodovědecky či esteticky velmi významná nebo jedinečná (zákon č.114/1992Sb.)

Kategorie zvláště chráněných území jsou následující:

- a) národní parky: Rozsáhlá území, jedinečná v národním či mezinárodním měřítku, jejichž značnou část zaujímají přirozené nebo lidskou činností málo ovlivněné ekosystémy, v nichž rostliny, živočichové a neživá příroda mají mimořádný vědecký a výchovný význam lze vyhlásit za národní parky. (zákon č.114/1992Sb.)
- b) chráněné krajinné oblasti: Rozsáhlá území s harmonicky utvářenou krajinou, charakteristicky vyvinutým reliéfem, významným podílem přirozených ekosystémů lesních a trvalých travních porostů, s hojným zastoupením dřevin, popřípadě s dochovanými památkami historického osídlení, lze vyhlásit za chráněné krajinné oblasti. (zákon č.114/1992Sb.)
- c) národní přírodní rezervace: Menší území mimořádných přírodních hodnot, kde jsou na přirozený reliéf s typickou geologickou stavbou vázány ekosystémy významné a jedinečné v národním či mezinárodním měřítku, může orgán ochrany přírody vyhlásit za národní přírodní rezervace; stanoví přitom také jejich bližší ochranné podmínky. (zákon č.114/1992Sb.)
- d) přírodní rezervace: Menší území soustředěných přírodních hodnot se zastoupením ekosystémů typických a významných pro příslušnou geografickou oblast může orgán ochrany přírody vyhlásit za přírodní rezervace; stanoví přitom také jejich bližší ochranné podmínky. (zákon č.114/1992Sb.)
- e) národní přírodní památky: Přírodní útvar menší rozlohy, zejména geologický či geomorfologický útvar, naleziště nerostů nebo vzácných či ohrožených druhů ve fragmentech ekosystémů, s národním nebo mezinárodním ekologickým, vědeckým či estetickým významem, a to i takový, který vedle přírody formoval svou činností člověk, může orgán ochrany přírody vyhlásit za národní přírodní památku; stanoví přitom také její bližší ochranné podmínky. (zákon č.114/1992Sb.)

- f) přírodní památky: Přírodní útvar menší rozlohy, zejména geologický či geomorfologický útvar, naleziště vzácných nerostů nebo ohrožených druhů ve fragmentech ekosystémů, s regionálním ekologickým, vědeckým či estetickým významem, a to i takový, který vedle přírody formoval svou činností člověk, může orgán ochrany přírody vyhlásit za přírodní památku; stanoví přitom také její bližší ochranné podmínky. (zákon č.114/1992Sb.)

2.3. Národní parky v ČR

2.3.1. Krkonošský národní park

Krkonoše se nachází na severu Čech a svojí rozlohou zasahují i za hranice Polska. Jedná se o nejvyšší pohoří v Česku. Geologické složení Krkonoš je silně břidličnaté. Dalšími horninami jsou svory a žula. Dne 17. 5. 1963 byl pro svou výraznou přírodovědeckou hodnotu jako první u nás vyhlášen Krkonošský národní park (KRNAP). Jeho rozloha činí 36 327 ha. S ochranným pásmem pak 54 969 ha (Rubín, 2003).

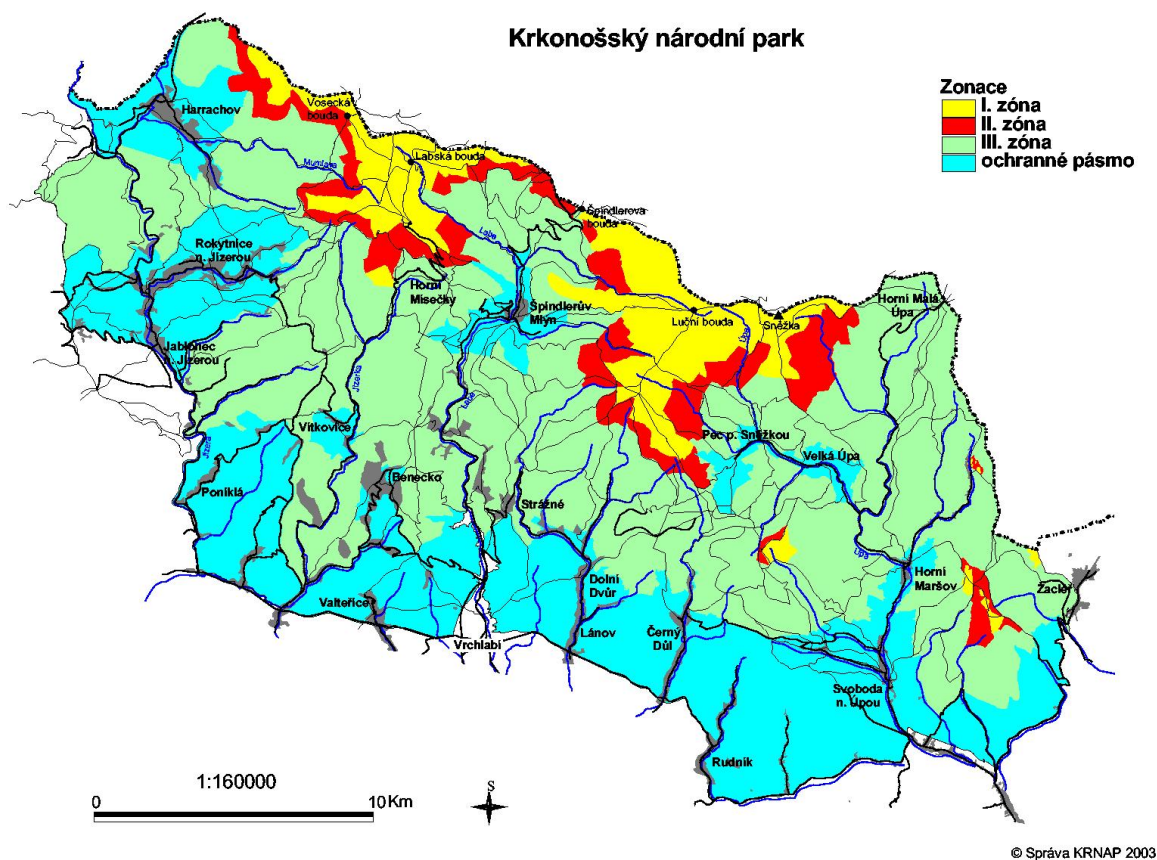
Lesy v nejnižších polohách (okolo 500 m nad mořem) tvoří zbytky původních květnatých bučin spolu s bukem lesním, javorem klenem, jasanem ztepilým a dalšími dřevinami. Horské smrčiny pak nalezneme ve středním výškovém stupni a ty pak v nejvyšším stupni (kolem 1 300 m nad mořem) přecházejí do klečovitého vegetačního stupně, kde nalezneme souvislé porosty borovice kleče (Patzelt, 2012).

Krkonoše se pyšní bohatou florou a faunou. Například hořec tolitový, který se stal symbolem Krkonoš, nebo endemické druhy jako jeřáb sudetský a zvonek český (Patzelt, 2012). Můžeme zde také nalézt glaciální relikty, jako jsou ostružník moruška, všivec krkonošský, lomikámen sněžný a další (Rubín, 2003). Také se zde vyskytují vzácné druhy ptáků, jako jsou například konipas citronový, slavík modráček tundrový, nebo čечetka zimní (Patzelt, 2012).

Krkonoše lze označit za největší klenot naší přírody a své ocenění získaly i od Organizace spojených národů pro vzdělání a vědu (UNESCO), která v roce 1992 zahrnula Krkonošský národní park společně s polským národním parkem do mezinárodní sítě jako Biosférickou rezervaci Krkonoše/Karkonosze (Rubín, 2003).

Území Krkonošského národního parku je rozděleno podle stupně ochrany na tři zóny. Zóny I. a II. jsou nejpřísnější a návštěvníci se smí pohybovat pouze po vyznačených stezkách. Třetí zóna je hojně využívána turisty, zimními sporty a rekreací. (Rubín, 2003)

Horská prameniště, ledovcová údolí, rašeliniště a především arкто-alpínská tundra, jsou nejcennější místa Krkonoš (Patzelt, 2012). Území jsou hojně využívána k rekreaci, zimním sportům, či turistice. Například vrchol Sněžky je jedním z nejnavštěvovanějších míst Česka. (Rubín, 2003)

Mapa č. 1 : mapa zón v Krkonošském národním parku (zdroj: archiv KRNAP)

2.3.2. Národní park České Švýcarsko

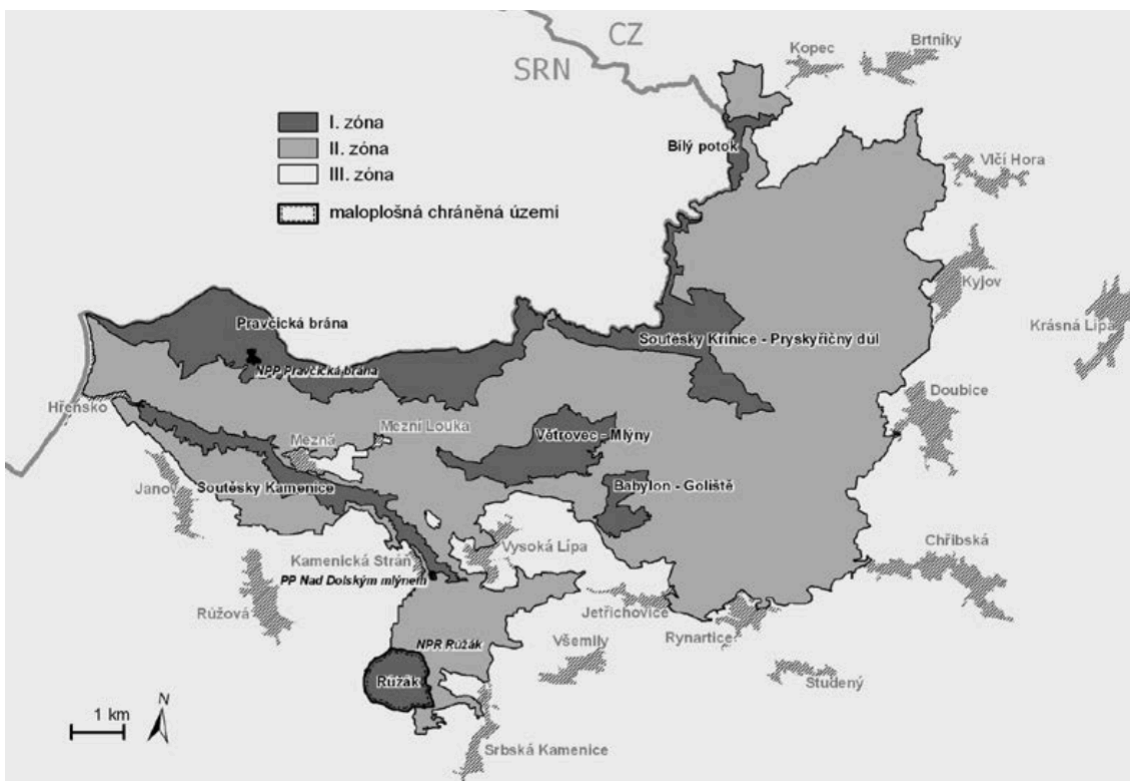
Národní park České Švýcarsko nalezneme v děčínském okrese. Sousedí s Národním parkem Saské Švýcarsko a společně je pak nazýváme Českosaským Švýcarskem (Patzelt, 2012). Byl vyhlášen národním parkem 1. ledna 2000. Jeho rozloha činí 7 900 ha. Geologické složení v tomto parku je především pískovcové, které vzniklo usazováním a zpevněním písku v křídovém moři. V třetihorách pískovcem prostoupily čedičové vulkanity. Unikátností jsou pískovcová skalní města v polohách kolem 400 m n. m., stolové hory s nesčetnými skalními hřebety, kužely vulkanitů a úzké skalnaté rokly. Typická je teplotní inverze, kde rozdíl vzduchu v údolích a na vrcholcích skal může být až o desítky stupňů chladnější. V ranních hodinách se v údolích vytváří mlha, která má veliký vliv na vegetaci i výskyt živočichů (Patzelt, 2012)

V necelých 200 m n. m. nacházíme chladnomilnější druhy a glaciální relikty. Například žebrovice různolistá, čípek objímavý a plavuň pučivou. Na okrajích cest nalezneme nápadný náprstník červený, který dorůstá výšky až 1 m. Z dřevin má zde přirozené stanoviště smrk ztepilý (Rubín, 2003). Můžeme se zde setkat i s borovicí lesní, bukem lesním, břízou bělokorou a cizím modřínem s borovicí vejmutovkou (Patzelt, 2012).

Z fauny Českého Švýcarska můžeme vidět vzácného sokola stěhovavého, tetřívka, nebo ryso ostrovida, kteří zde byli dříve vyhubeni. Další zajímavou faunou, kterou zde můžeme vidět je ledňáček říční, vydra říční, hýl obecný, nebo čáp černý (Rubín, 2003).

I v tomto národním parku nalezneme rozdělení do tří zón, kdy I. Zóna je nejpřísnější a zabírá asi 21 % plochy parku. K nejnavštěvovanějším místům patří Pravčická brána, Soutěsky Kamenice, Jetřichovické skály, Kyjovské údolí, Křinické údolí a další (Rubín, 2003).

Zajímavostí také je, že se na území NP nenacházejí žádná trvalá lidská sídla, kromě osady Mezná a Mezní louky. Důvodem je špatná přístupnost, kvůli lesům a skalám, ale i druhá světová válka, kdy některé z obcí (Zadní Doubice, Zadní Jetřichovice) byly zlikvidovány (Rubín, 2003).

Mapa č. 2: (mapa zonací v národním parku České Švýcarsko zdroj: kancelář NP České Švýcarsko)

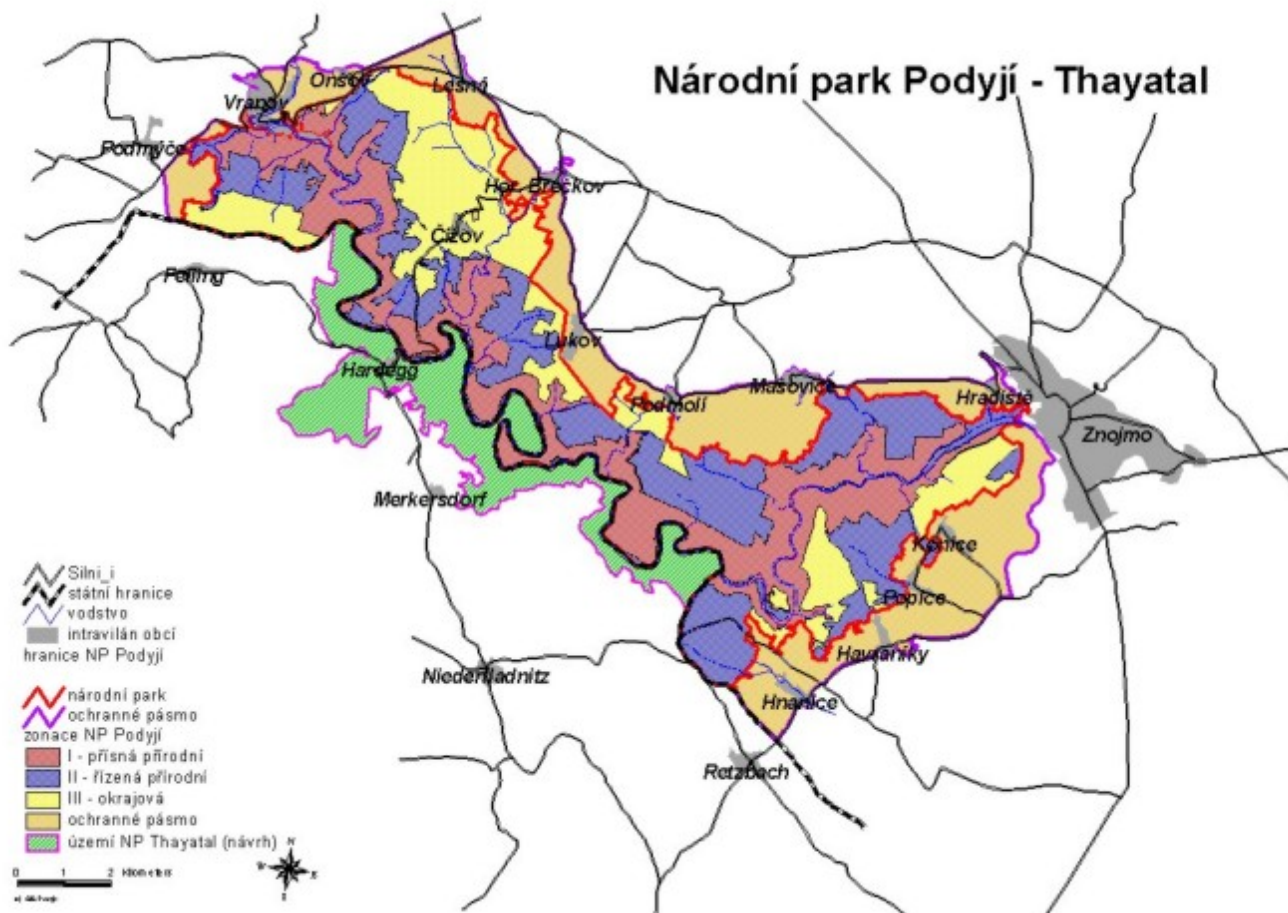
2.3.3. Národní park Podyjí

Kaňonovité údolí Dyje, vyskytující se mezi Vranovem nad Dyjí a Znojmem patří k nejzachovalejšímu a člověku nedotčenému úseku, který je asi 40 km dlouhý a 100 až 200 m hluboký. Národní park Podyjí byl vyhlášen 1.7. 1991 a jeho rozloha činí 6 300 ha a ochranné pásmo kolem činí 2 900 ha. Jeho geologický podklad tvoří metamorfované horniny krystalinika a to hlavně ruly a fylity (Rubín, 2003).

Pro národní park Podyjí jsou typické obrovité říční meandry, díky kterým vodní tok Dyje zaklesl až 200 m do údolí (Patzelt, 2012). Lesy v Podyjí jsou evropsky unikátní. V chladnějších a vlhčích částech najdeme pralesní květnaté bučiny spolu s jedlí bělokorou, javoru klenu, a lípy malolisté. Na suťových svazích zas roste lípa velkolistá, tis červený, nebo jasan ztepilý. Většinu území však tvoří dubohabřiny a doubravy. Můžeme zde najít i endemit jeřáb hardeggský (Patzelt, 2012).

Jeho flóra a fauna vytváří samostatný a přírodovědecky hodnotný ekosystém. Z bohaté květeny tu nalezneme například plicník tmavý, lilie zlatohlávek a kýchavici černou, česnek medvědí a sněženky (Patzelt, 2012). Celkově se v tomto parku můžeme setkat až s 1 300 druhů a poddruhů rostlin. Toto množství je ovlivněno meandrující řekou, kterou střídá expozice údolních svahů k různým světovým stranám. Z fauny tu můžeme potkat vzácného tchoře světlého, vlhu pestrou nebo užovkou stromovou. Můžeme zde naléznout velký počet savců, ptáků, plazů i hmyzu. Za zmínku stojí i kudlanky nábožné, nebo pakudlanky jižní (Rubín, 2003).

Park je hojně využíván pro pěší turistiku a cykloturistiku a je také rozdělen do tří zón, kdy první zóna má nejpřísnější režim (Rubín, 2003).

Mapa č. 3: mapa zonací národního parku Podyjí (zdroj: nppodyjí)

2.3.4. Národní park Šumava

Národní park Šumava nalezneme při hranici s Rakouskem a Německem. Tvoří téměř 70 km dlouhý pás. Byl vyhlášen 20. 3. 1991 a jeho celková plocha činí 68 520 ha a díky této rozloze je největším národním parkem v Česku. V tomto pohoří nalezneme především metamorfované horniny a to především ruly a svory. Dále ho vytvářejí hlubinné vyvřeliny, především žuly. Šumava vznikala v době alpinského vrásnění a jedná se o kru vyzdviženou nad okolní krajinu (Rubín, 2003).

Lesy v tomto parku pokrývají 81,7 % a jejich složení se mění se stoupající výškou. Květnaté bučiny spolu s jedlí bělokorou, javorem klenem a jilmu drsného najdeme v nejnižších položených místech. Ve středním výškovém stupni jsou to kyselé horské bučiny. Klimaxové smrčiny, spolu s břízou a jeřábem ptačím tvoří pásmo nad hranicí 1 200 m. V současnosti však zde převládají nestabilní smrkové monokultury, které jsou ohrožovány kůrovci (Patzelt, 2012).

Na Šumavě nalezneme naše nejvzácnější druhy květeny nebo zvířeny. Ze zvířat je to tetřev hlušec (poslední životaschopná populace u nás), tetřívka obecná, jeřábek lesní, strakapoud bělohřbetý, datlík tříprstý, či puštík bělavý. Hojně tu můžeme vidat vydru říční, nebo bobra evropského. Vzácně se zde vyskytuje i několik jedinců losa evropského. Mezi vzácnými druhy květen jsou například hořeček mnohotvará česká, zvonečník černý a oměj šalamounek. Jsou zde i glaciální relikt jako bříza trpasličí (Patzelt, 2012). Typickými a atraktivními místy pro Šumavu jsou nejenom táhlé lesnaté hřbety, ale i pláně s rašeliništi, horské bystriny a ledovcová jezera. Nejcennější součástí je také přirozené bezlesí (Patzelt, 2012). Park plní funkce vědecké i výchovné a je hojně využíván pro rekreaci a turistiku (Rubín, 2003).

Tři zóny v NP Šumava zajišťují přísnou ochranu volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Nejvýznamnější části jsou zahrnuty do zóny I. Park je také hojně využíván pro turistiku a lyžařské sporty. V poslední době se zde s přibývajícím cyklotrasami rozšířila i cykloturistika (Rubín, 2003).

Obr. č. 4: mapa zonací národního parku Šumava (zdroj: npsumava.cz)

2.4. Oblast Šumavy

2.4.3. Historie Šumavy

Královský hvozd

Původně celé území Šumavy patřilo českým králům. Nejdůležitější byl však Královský Hvozd, který byl osídlený německým i českým obyvatelstvem. Sedláci měli povinnost střežit celé toto pohraniční území. Díky tomu jim byly udělovány některé výsady, jako je například pálení kořalky, vaření piva, nebo právo krčmenné, honby a rybolovu (zdroj: Lysý, 1989).

Rožmberkové

V 13. století zde začaly pobývat dvě větve české šlechty, rožmberská a krumlovská. Od roku 1302 zde zůstali pouze Rožmberkové. Oblasti Šumavy se také začaly poměrně rychle osidlovat v místech, kde byl les vykloučen nebo vypálen. Osídlenci museli majiteli půdy odvádět naturálie a robotovat. Z osad pak vznikaly obce. Za vlády Viléma a Petra Voka v druhé polovině 16. století, se projevovaly snahy o zlepšení hospodaření na českokrumlovském panství. Jelikož oba bratři neměli potomky, věnoval Petr Vok jižní šumavské oblasti spolu s panstvím Rožmberk svému synovci Janu Zrinskému a panství Český Krumlov prodal císaři Rudolfovi II. V roce 1618 byl však majetek zkonfiskován dědici Petrovi ze Švamberka, z důvodu účasti na odboji české šlechty proti císaři (zdroj: Lysý, 1989)

Schwarzenberkové

Už od počátku 18. století pronikají na území Šumavy větší kolonizace. Za zmínku stojí například Filipova Huť, která se zde roku 1785 vybuďovala spolu s novou sklárnou. V roce 1798 kupuje celé panství kníže Josef Schwarzenberg. Ten mění sklářské osady v osady dřevorubců. Panství náleží rodu Schwarzenbergů až do roku 1935, kdy pozemek získává československý stát v pozemkové reformě (zdroj: Lysý, 1989).

Těžba a pálení dříví

Dříví se zde prodávalo nastojato obchodníkům a hlavním spotřebitelem byly tehdejší sklárny. Těžba probíhala jen kolem splavnějších potoků a dříví se pak plavilo do blízkých měst (Sušice, Horažďovice a Strakonice). Koncem 18. století byla velká nouze o dříví a ceny stoupaly, proto tehdejšího komisaře krajského úřadu prácheňského se sídlem v Písku Baierwecka napadlo, zda by se dříví nedalo splavovat řekou Otavou. Koncem 18. století začala výstavba kanálů.

Majetkové přesuny na Šumavě

Dne 7. 9. 1848 bylo zrušeno poddanství patentem o zrušení poddanství císaře Ferdinanda. Lidé se stali majitelem půdy, na níž hospodařili (zdroj: Lysý, 1989).

Československé státní lesy

Při vzniku Čs. republiky 28. října 1918, byly lesy převážně v soukromém vlastnictví jednotlivců, společností, církví, nebo samosprávy. Přibližně 80 % lesů bylo ve vlastnictví šlechtických rodů (zdroj: Lysý, 1989)

2.4.4. Současnost

V současné době je Národní park Šumava největším národním parkem v České republice a jeho celková plocha činí 68 520 ha. Území NP Šumava náleží do dvou krajů – Plzeňského kraje a Jihočeského kraje a do tří okresů – Klatovy, Prachatice, Český Krumlov. Je řídko osídleným územím. V současnosti je na území NP pouze 9 obcí (Prášily, Srní, Rejštejn, Modrava, Horská Kvilda, Kvilda, Strážný, Stožec a Nová Pec), ve kterých trvale žije 2 000 obyvatel. Rozděluje se na 4 druhy zón a to: zóna přírodní, zóna přírodě blízká, zóna soustředěné péče a zóna kulturní krajiny. Nově zvolené lokality a rozsah klidových území, které jsou na lokalitách šumavských rašelinišť místa výskytu Tetřeva hlušce, Tetřívka obecného, Jeřába popelavého, Perlorodky říční, Sokola stěhovavého, Šídlatky ostnovýtrusé a Rysa ostrovída (zdroj: npsumava), (viz mapa č. 1 v příloze).

2.5. Ekologická problematika území

2.5.3. Retence schopnost vody v krajině

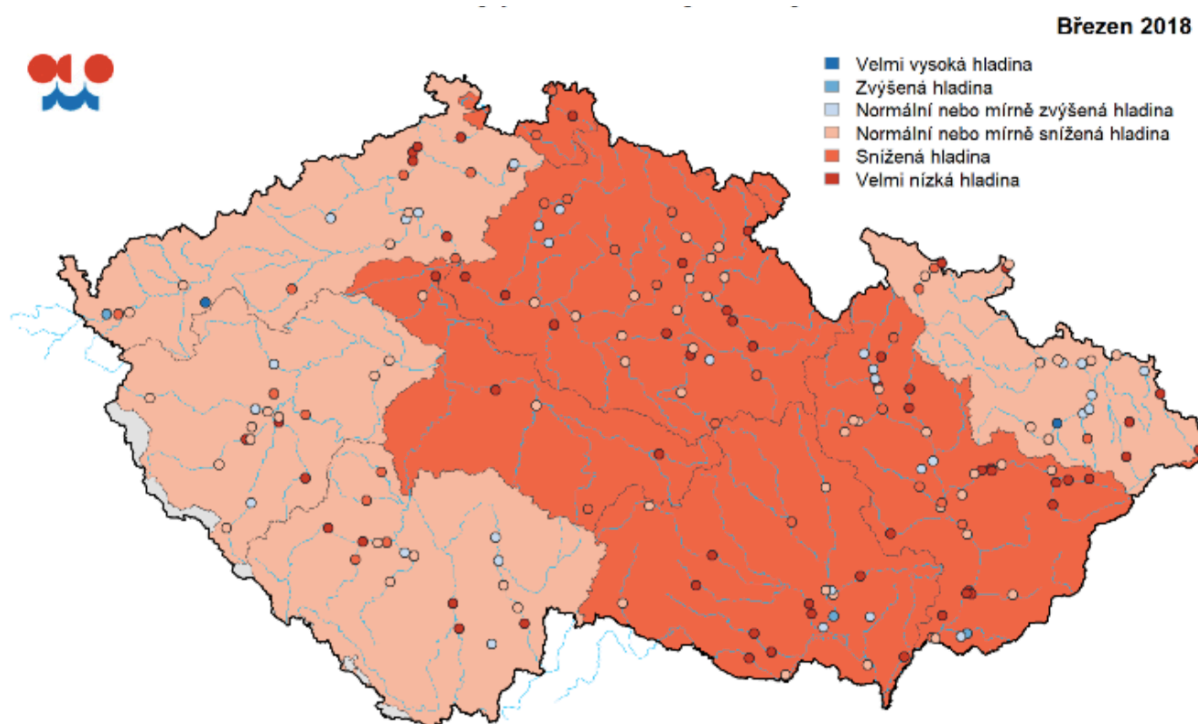
Jednou z klíčových funkcí krajiny je její schopnost zadržet v sobě určité množství vody. Tato vlastnost se označuje jako retenční schopnost krajiny. Přesněji by se dala definovat jako zadržení vody na vegetaci, v objektech v povodí, půdě, mikrodepresích, poldrech a vodních nádržích (Petříček & Cudlín, 2003)

Význam retence vody spočívá především v tom, že se voda v krajině (ať už pro potřeby člověka, nebo např. pro transpiraci rostlin) udrží až do mimosrážkových období. Právě v České republice je tento význam klíčový – až na několik drobných výjimek sem totiž nepřitéká žádný vodní tok, takže jsou zde prakticky jediným zdrojem vody srážky. Proto je pro nás důležité, aby se v krajině zadrželo co nejvíce vody – při snížené retenci je v krajině zadrženo vody málo, což v mimosrážkových obdobích vede k jejímu nedostatku. Celou situaci nejlépe popisují mapy č.6 a 7. Zadržení vody v krajině ale pomůže nejen před suchem, ale i před povodněmi, protože když voda odtéká z krajiny pomaleji, sníží se maxima povodňových průtoků a tím i rozsah zaplavených oblastí. Kromě zmenšení následků sucha a povodní má vyšší retence vody v krajině i řadu dalších pozitivních důsledků. Zlepšuje například místní mikroklima a pomáhá snižovat teplotní extrém (díky vysoké měrné tepelné kapacitě vody). Krajina s vyšší retencí vody také bývá pestřejší, což má příznivý vliv na biodiverzitu. Mnohé druhy (mokřadní rostliny, vodní ptáci, aj.) jsou dokonce přímo vázané na vodní toky a plochy v krajině (Štěrba et al., 2008).

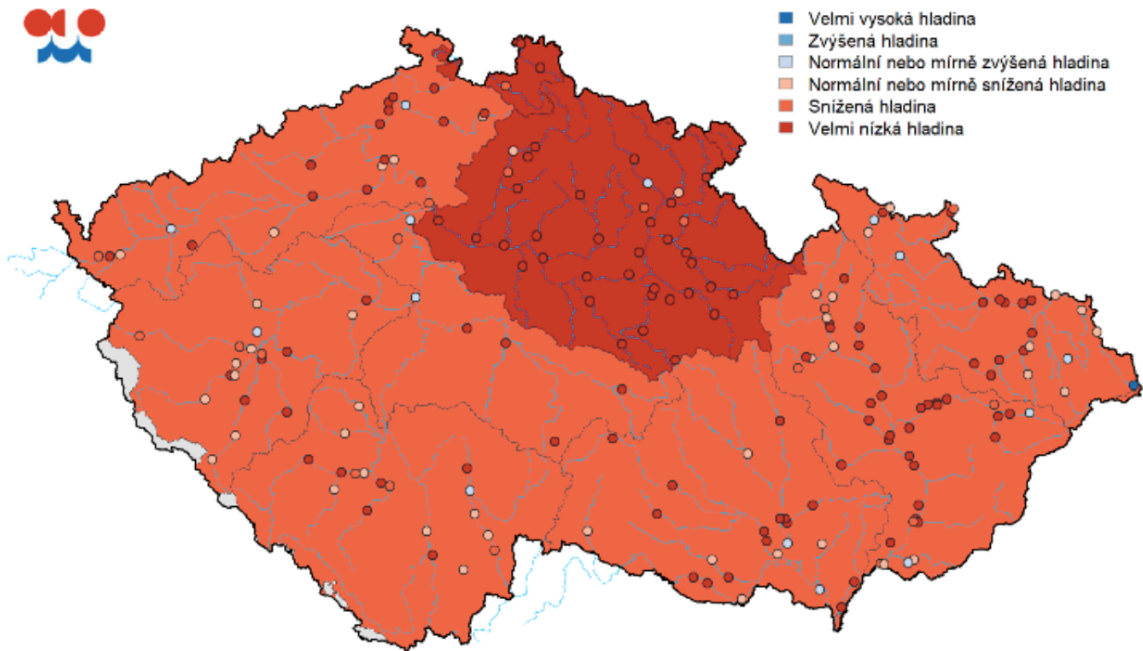
Z těchto všech důvodů je přínosné usilovat o to, aby se množství vody navázané v krajině co nejvíce zvýšilo.

V našich podmínkách si můžeme srovnat retenci ve dvou základních typech lesů, které zde lze vidět a to jsou listnaté či smíšené lesy s přírodě blízkou druhovou skladbou, které zde (až na nejvyšší polohy) dříve převládaly, a intenzivní smrkové monokultury, které jsou dominantní v současné době.

Oproti listnáčům mají smrky obecně mělčí kořeny; zatímco u většiny listnáčů sahají do hloubky několika metrů (u dubu až 10 m, ale i u buku – kde je srovnání se smrkem vhodnější, protože dříve dominoval tam, kde dnes dominuje smrk – dosahují kořeny pod 1 m hloubky), hloubka výrazného prokořenění smrku se pohybuje řádově spíše vdesítkách centimetru (Válek, 1977)

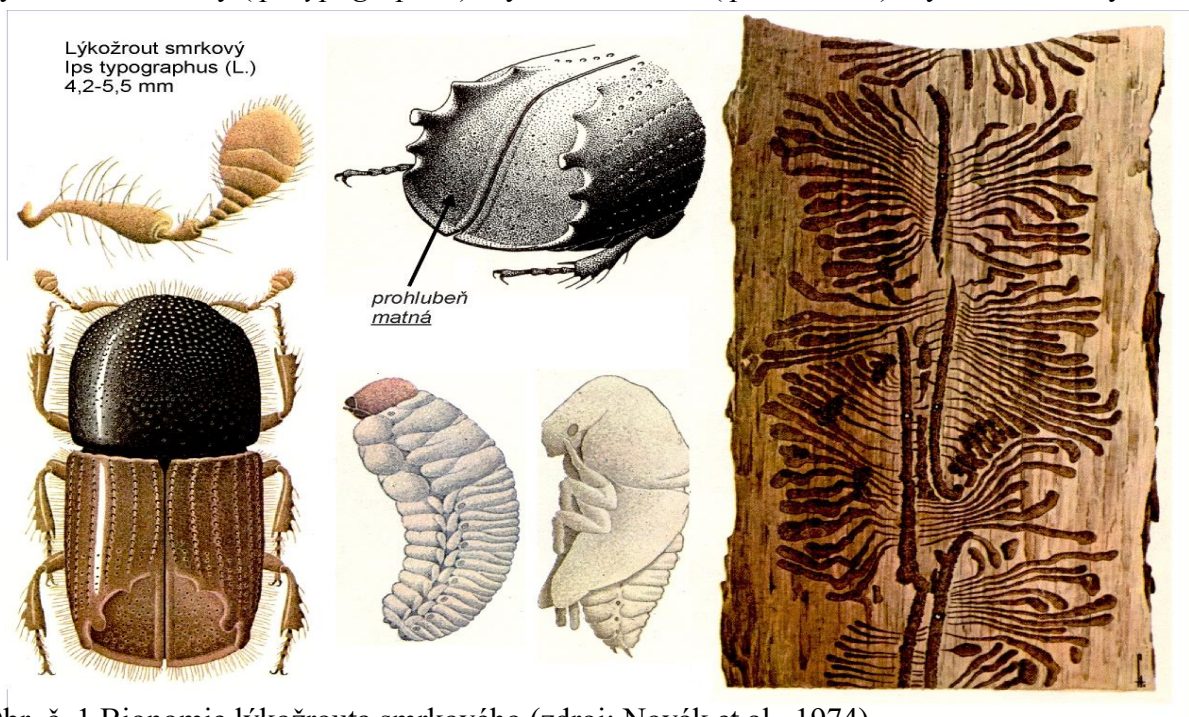
Mapa č. 5: Stav Hladiny podzemní vody v mělkých vrtech Březen 2018 (zdroj: ČHMÚ)

Mapa č. 6: Stav Hladiny podzemní vody v mělkých vrtech Červenec 2018 (zdroj: ČHMÚ)

2.5.4. Kůrovcové kalamity

Lýkožrout smrkový (viz Obr. č. 1) je jedním z členů druhově bohatého společenstva smrkových lesů, zahrnujících několik set druhů hmyzu. Patří do čeledi kůrovcovitých (*Scolytidae*), která dnes obsahuje více než 5 000 druhů. Na území bývalé ČSR je dosud zjištěno 106 druhů a z toho na Šumavě min. 26 druhů. Naše nejčastější druhy vyskytující se na smrku: Lýkožrout smrkový (*Ips typographus*), Lýkožrout menší (*Ips amitinus*), Lýkožrout lesklý.

Obr. č. 1 Bionomie lýkožrouta smrkového (zdroj: Novák et al., 1974)

Tuto kapitolu bych začal slovy Stavrose Dimase, komisaře pro životní prostředí z Evropské komise (2004-2010): „Jádrová oblast bavorsko-českého hraničního pohoří si zasluhuje z důvodu svého přírodního potenciálu a zachovalosti nejvyšší prioritu v evropské ochraně přírody. Bavorsko a Česko využily tuto pro střední Evropu jedinečnou šanci a za národní parky prohlásily oblast o rozloze 900 km². Jsou to ideální předpoklady pro to, aby bylo oboustranně umožňováno podél hranice nechat na velkých plochách vznikat „divokou“ lesní přírodu“ (Vacek, Podrázský, 2008).

Jako primární příčina šumavského problému často bývá označován již zmiňovaný orkán z roku 1870. Mnozí považovali následky za konec „staré“ Šumavy. Polomy znamenaly velké množství dřevařské a formanské práce a zajišťovaly tak nebývalou prosperitu oblasti. Po 140 letech se problém opět vrací. (Černý, 2009). Samozřejmě docházelo k výsadbě nového lesa. Tehdejší rakouské ministerstvo orby vyzvalo všechny spolkové země, aby dodávaly sadební materiál. Na Šumavě se tak objevují smrky z celého mocnářství. Tato forma intenzivního hospodářství vede k rozšíření smrkových monokultur nejen na Šumavě, ale i v dalších oblastech na území dnešní ČR. Dnes jde o 140 leté porosty stejného stáří, což je ideální živná půda pro lýkožrouta. Hlavním problémem tedy není lýkožrout, ale smrkové monokultury (Fanta, 2007). Do popředí zájmu se Šumava dostala opět v lednu roku 2007 po orkánu Kyrill. Tehdy se znovu prudce rozvlnila hladina dosud neuklidněných diskusí kolem nebezpečí kůrovce a způsobu obhospodařování lesa vůbec.

Správa NP rozhodla, že I. zóny budou ponechány bez zásahu. V roce 1995 šlo o 135 takovýchto oblastí – ostrůvků, což situaci velice komplikovalo. V II. zónách se proti lýkožroutu zasahovalo běžným způsobem, tzn. kácením napadených stromů, odkorňováním atd. V případě, že by „bezzásahová“ území byla kompaktní, stačilo by asanovat pouze okrajové zóny parku a zásah by se tím výrazně zjednodušil (Košťál, 2009). Podobný návrh na sjednocení jednotlivých I. zón, předala v roce 2002 České republice i mise expertů ze světového svazu ochrany přírody (IUCN). Po orkánu Kyrill byly tedy dvě možnosti, buď opět masivně zasáhnout, jako tomu bylo roku 1870, nebo od zásahu ustoupit a nechat pracovat samotnou přírodu. Vedení NP Šumava ještě před orkánem Kyrill, i přes odpor místních obcí, rozšířilo plochy bezzásahovosti s tím, že do deseti let by měla přibýt další území. Dnes tyto zóny přibližně tvoří 30 % veškerých lesů v NP. Problém je v tom, že po větrné smršti správa parku nechala ležet dřevo i v zónách, které na „bezzásahovost“ teprve čekaly (oblast Plesné hory, Prášílských jezer a Poledníku, Modravských slatí, Černé hory a oblast pod Trojmeznu). (Krejčí, 2009).

2.6. Obce v národním parku Šumava

Území NP Šumava náleží do dvou krajů – Plzeňského kraje a Jihočeského kraje a do tří okresů – Klatovy, Prachatice, Český Krumlov. Je řídké osídleným územím. V současnosti je na území NP pouze 9 obcí (Prášíly, Srní, Rejštejn, Modrava, Horská Kvilda, Kvilda, Strážný, Stožec a Nová Pec), ve kterých trvale žije 2 000 obyvatel.

- **Prášíly** – Nachází se v Plzeňském kraji okrese Klatovy. První zmínky o obci jsou z roku 1732. Ke dni 31. 12. 2017 je v obci registrováno celkem 153 obyvatel. Leží v nadmořské výšce 880 m n. m. a katastrální výměra činí 112,27m² (zdroj: sumavanet).
- **Srní** – Nachází se v Plzeňském kraji okrese Klatovy. Původní dřevorubecká osada byla založena roku 1726. Ke dni 1. 1. 2011 je v obci registrováno celkem 276 obyvatel. Leží v nadmořské výšce 858 m n. m. a katastrální výměra činí 33,48m² (zdroj: sumavanet).
- **Rejštejn** - Nachází se v Plzeňském kraji okrese Klatovy. Počátky spadají pravděpodobně do 13. stol. Ke dni 1. 1. 2015 je v obci registrováno celkem 242 obyvatel. Leží v nadmořské výšce 568 m n. m. a katastrální výměra činí 31 m² (zdroj: sumavanet).
- **Modrava** - Nachází se v Plzeňském kraji okrese Klatovy. Obec vznikla jako rybářská osada roku 1614. Ke dni 1. 1. 2006 je v obci registrováno celkem 62 obyvatel. Leží v nadmořské výšce 985 m n. m. a katastrální výměra činí 81,63m² (zdroj: sumavanet).
- **Horská Kvilda** - Nachází se v Plzeňském kraji okrese Klatovy. Obec vznikla z usedlosti roku 1680, která měla monitorovat okolní stezky, ale obec jako taková až v roce 1859. V obci je registrováno celkem 73 obyvatel. Leží v nadmořské výšce 1045-1090 m n. m. a katastrální výměra činí 20,74m² (zdroj: horskakvilda).
- **Kvilda** - Nachází se v Jihočeském kraji okrese Prachatice. Obec vznikla jako servisní osada v roce 1569. Ke dni 1. 1. 2007 je v obci registrováno celkem 175 obyvatel. Leží v nadmořské výšce 1065 m n. m. a katastrální výměra činí 45,17m² (zdroj: sumavanet).
- **Strážný** - Nachází se v Jihočeském kraji okrese Prachatice. Městys vznikl na kupecké stezce v roce 1689. V obci je registrováno celkem 450 obyvatel. Leží v nadmořské výšce 834 m n. m. a katastrální výměra činí 49,64m² (zdroj: strazny).

- **Stožec** - Nachází se v Jihočeském kraji okrese Prachatice. Obec vznikla jako dřevařská osada v roce 1769. Ke dni 1. 1. 2014 je v obci registrováno celkem 194 obyvatel. Leží v nadmořské výšce 170 m n. m. a katastrální výměra činí 104,78m² (zdroj: stožec).
- **Nová Pec** - Nachází se v Jihočeském kraji okrese Prachatice. První zmínky se datují v Tereziánském katastru v roce 1757. V obci je registrováno k 31. 12. 2017 celkem 451 obyvatel (zdroj:ČSÚ), nachází se v nadmořské výšce 737 m n. m. a katastrální výměra činí 66,38m² (zdroj: novapec.info).

2.7. Návrh na vývoj zonací v národním parku Šumava

Druhy zón v národních parcích jsou jejich nedílnou součástí. Od vyhlášení NP Šumava jsou jeho součástí. Změněny byly dosud jen jednou. Až do novely zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114, tedy do roku 2017, byly zóny spíše nástrojem regulace návštěvnosti, než způsobem, jakým se o zóny má příslušný hospodář starat. V 1. zónách byl zákonem vysloven plošný zákaz vstupu a bylo možné jimi procházet jen po vyznačených stezkách.

Na novou zonaci národních parků již například nejsou navázány omezení regulující pohyb na území NP a tedy nová zonace se pohybu osob (tj. též pohybu návštěvníků) v daném území netýká a neupravuje jej. Návštěvnost území národních parků bude regulována tzv. klidovými územími, jejichž podobu Správa připravuje a i jejich vývoj se v následujících letech bude měnit dle potřeby. Zonaci po předjednání v radách národních parků a po vypořádání mezirezortních připomínkových řízení vyhláší Ministerstvo životního prostředí vyhláškou a dle zákona o ochraně přírody a krajiny bude platná minimálně po dobu 15 let (zdroj: npsumava)

Návrh na dělení zonací

- a) **zóna přírodní** se vymezení na ucelených plochách, kde převažují přirozené ekosystémy s cílem je zachovat a umožnit v nich nerušený průběh přírodních procesů. Zóna přírodní bude na 27 % rozlohy národního parku. Na takové rozloze už dnes takto člověkem přímo neovlivňované procesy probíhají (zdroj: npsumava).
- b) **zóna přírodě blízká** se vymezení na plochách, kde převažují člověkem částečně pozměněné ekosystémy s cílem dosažení stavu odpovídajícího přirozeným ekosystémům. Zóna přírodě blízká představuje také 27 % území národního parku. V této zóně jsou převážně lesní ekosystémy, které mohou být v relativně krátkém časovém horizontu převedeny do režimu zóny přírodní. Jsou částečně pozměněné, nebo jsou pozměněné více, ale přírodní procesy

v nich už hrají hlavní roli a jejich projevy se pouze mírně korigují, případně opatřují proti riziku velkoplošného rozpadu (zdroj: npsumava).

- c) **zóna soustředěné péče** o přírodu se vymezí na plochách, kde převažují člověkem významně pozměněné ekosystémy s cílem zachování nebo postupného zlepšování stavu ekosystémů, významných z hlediska biologické rozmanitosti, jejichž existence je podmíněna trvalou činností člověka nebo obnovy přírodě blízkých ekosystémů. Zóna soustředěné péče se vymezuje na 45 % plochy národního parku. Jsou v ní zahrnuty ty lesní nebo zemědělské pozemky, ve kterých se v následujících desetiletích bude aktivně zasahovat. Správa NP Šumava se zde bude soustředit hlavně na aktivní péči v ochraně přírody, s cílem zachování jedinečných nebo chráněných či ohrožených druhů a evropsky významných biotopů a druhů (zdroj: npsumava).
- d) **zóna kulturní krajiny** se vymezí na zastavěných plochách a zastavitelných územích obcí určených k jejich udržitelnému rozvoji a na plochách, kde převažují člověkem pozměněné ekosystémy určené k trvalému využívání člověkem. Obce a všechna sídla, která tvoří celkem 642 hektarů. Tato plocha je 1 % národního parku Šumava. V tomto prostoru lze naplňovat platný územní plán dané obce (zdroj: npsumava).

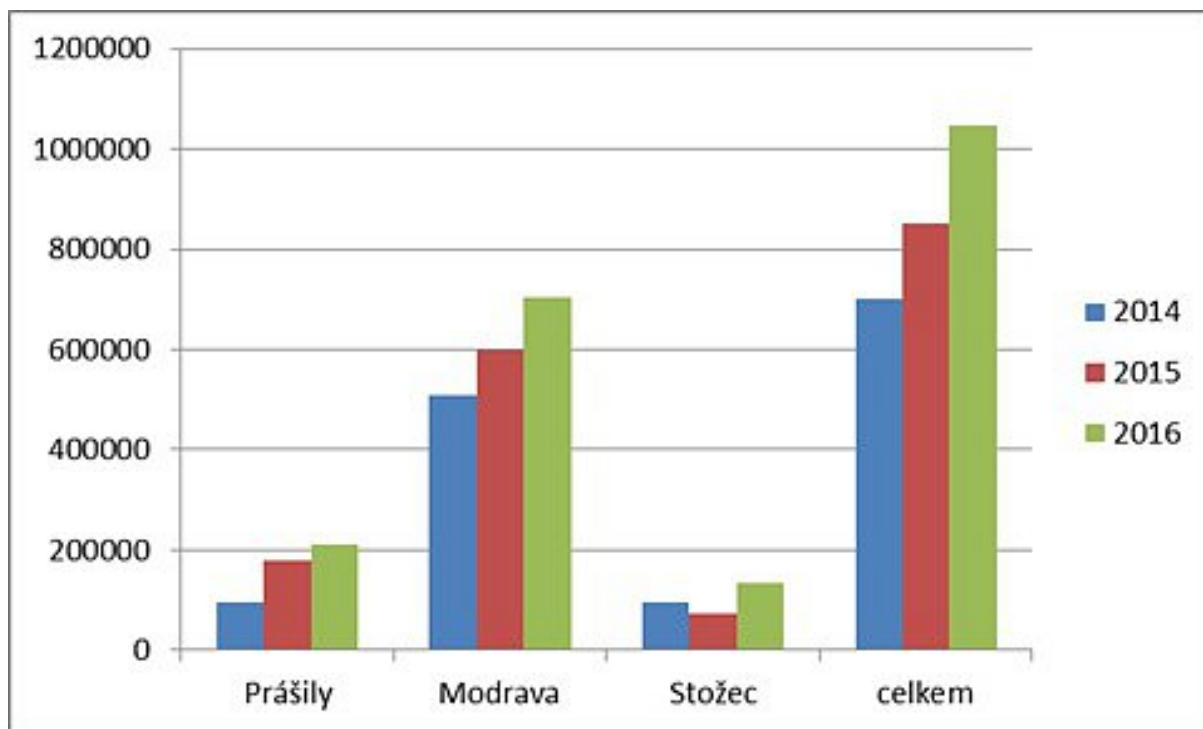
2.8. Dopady zonací na obce a životní prostředí

Změna zonace bude možná nejdříve až za horizontem 15 let. Na tuto dobu je zákonem stanoveno moratorium na změnu zonace. Překlopení území zóny přírodně blízké jako celku do zóny přírodní nebude ale „povinné“. Kolik z tohoto území se opravdu stane zónou přírodní, rozhodnou odborníci Rada NP a MŽP v nově projednávaném návrhu zonace, zřejmě někdy po roce 2034. S tímto časovým ohraničením souvisí i potenciální vývoj a snaha kulturního rozmachu v obcích ležících v národním parku Šumava (zdroj: np.sumava).

V otázkách dopadů na obce a životní prostředí je důležité zastoupení všech dotčených orgánů, které se zabývají ochranou a využíváním lesů a zúčastnily se s dalšími orgány debaty zabývající se touto lokalitou a související problematikou. Pro posouzení i těch nejlepších odpovědí na otázky z lesnické politiky a ekonomiky neřeší problémy oboru, protože aplikace vědeckých poznatků není vůbec jednosměrná cesta od vědy k praxi. Zkušenosti uživatelů lesů a zainteresovaných subjektů v lokalitě a jejich citlivosti na každodenní problémy jsou nezbytné pro nalezení klíčových odpovědí na otázky a pro navrhování nejefektivnějších řešení ve spolupráci s vědou (zdroj: Krott, 2000).

2.9. Návštěvnost v národním parku Šumava

Nárůst návštěvnosti je zatelný prakticky na celém území národního parku a zájem vzrůstá i o průvodcovské služby. Povydrří, Prameny Vltavy, Jezerní slat', Tříjezerní slat' – to jsou místa v Národním parku Šumava, která poslední tři roky vyhledává stále více lidí (zdroj:npsumava).

Graf č. 1: Návštěvnost v obcích NP Šumava za jednotlivé roky (zdroj: npsumava)

Celková návštěvnost na území národního parku meziročně vzrostla asi o 20 % a je od roku 2012 nejvyšší odhadnutá. Nárůst návštěvnosti v roce 2016 se na Prášílsku a Modravsku, kde jsme, hlavně v okolí jezer Laka, Prášílského, u Vchynicko-Tetovského kanálu a na Tříjezerní slati, zaznamenali více než dvojnásobný nárůst návštěvnosti (zdroj: npsumava). Popularitě se těší i v následujících letech 2017, ve kterém informační středisko navštívilo v obci Kvilada zhruba o 5 až 7 procent více zahraničních turistů než v roce minulém. Jedná se hlavně o turisty z Německa. Nejvyhledávanějšími lokalitami jsou Prášílské jezero, jezero Laka, Březník, Poledník, Vltavská cesta spojující Stožec a Novou Pec nebo třeba Tříjezerní slat'. Návštěvnost všech monitorovaných míst je přes 1,2 milionu lidí. Za stejné období loňského roku zavítalo na sledovaná místa o 200 000 návštěvníků méně (zdroj: npsumava).

Cestovní ruch v chráněných územích může přinést značné příjmy sousedním obcím. V Německu jsou průměrné denní výdaje na osobu návštěvníků národních parků 7 až 13 EUR denně, zatímco návštěvníci přes noc utratí 37 EUR a více (zdroj: ScienceDirect, 2010)

3. Praktická část

3.1. Metodika rozhovory

Kvalitativní výzkum formou hloubkového rozhovoru, který je charakteristický svou nestrukturovanou formou a je vhodný v situacích, kdy je třeba poznat problém v co nejširším kontextu s různými názory pro odhalení důležitých nových souvislostí. Během vlastního šetření a získáváním informací k otázkám vůči novému systému zonací v Národním parku Šumava byly veškeré poznatky konzultovány s osobami, které jsou vůči otázce problematiky kompetentní a přímo či nepřímo zapojení v dopadech a jejich vývoje. Veškeré informace od těchto osob byly ověřeny a zhodnoceny z nezávislých zdrojů, jsou-li pravdivé a následně zakomponovány do vlastního šetření.

Interview s Ing. Antonínem Schubertem starostou obce Modravy.

Schůze s panem starostou se uskutečnila 22. září 2017 na obecním úřadě v obci Modrava. Pan Starosta, který je i předseda svazů obcí na Šumavě začal popisovat obavy o úbytek obyvatel v obcích a také o rozšiřování uzavřených částí národního parku a s tím související pohyb obyvatel a vývoj obcí. Velká část rozhovoru byla směřována právě na dopad pro obyvatele obcí a ekonomický historický vývoj v dané lokalitě. Veškeré odpovědi byly v souladu se stanovisky, která prezentoval v tisku a na webu.

Interview s RNDr. Janem Zahradníkem poslancem Parlamentu České republiky.

Schůze s panem poslancem se uskutečnila 26. dubna 2017 v poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky. Nejprve jsem se dotázal jak jako poslanec a vývoj zonací a jejich budoucnost. Pan poslanec, který i letech 2000 - 2008 působil jako hejtman Jihočeského kraje, je vůči novému systému zonací skeptický a snaží se hájit zájmy obcí na Šumavě. Velká část rozhovoru byla určena samotnému historickému vývoji šumavských lesů a jejímu možnému prediktu. Jeho stanoviska vychází z liberálně-konzervativní orientace a svými postoji přirozeně hájí stanoviska stálých obyvatel v Národním parku.

Interview s Mgr. Richardem Brabcem ministrem životního prostředí

Schůze s panem ministrem se uskutečnila 6. dubna 2017 v prostorách České televize. S panem ministrem jsem řešil především environmentální otázky retence schopnost krajiny, kůrovcovou kalamitu a otevřenosti národních parků pro návštěvníky. Veškeré postoje pana ministra se opírají o odbornou veřejnost, která akcentuje ekologická hlediska, a proto bylo v interview věnováno méně prostoru dopadům na obce v Národním parku.

3.2. Dotazníkové šetření

Součástí praktické části práce byl sběr názorového proudu formou dotazníku od obyvatel České republiky v určitých lokalitách, a to v oblasti národního parku Šumava a v Ústeckém kraji. Dotazník obsahoval celkem osm otázek k problematice zón a otázek s touto problematikou souvisejících. Dotazník také obsahoval základní geograficko-sociologické otázky, celkem 5. Dotazník obsahoval celkem 6 otázek uzavřeného typu a 2 otázky otevřeného.

Průzkum v obou dotazovaných lokalitách byl jednotlivě zhodnocen a výsledky byly zpracovány do grafické podoby. Následné výsledky veřejného mínění byly v obou lokalitách sumarizovány do obecného průzkumu.

3.2.1. Dotazníkové šetření v oblasti Národního parku Šumava

Tato oblast, která se nachází na území dvou krajů, a to Plzeňského a Jihočeského a byl vybrán z důvodu přímého vlivu nového systému zón na obyvatele tohoto kraje. V obcích na území národního parku, kde byl prováděn průzkum veřejného mínění, bylo celkem 45 dotazovaných, z toho 25 mužů s průměrným věkem 26,1 let (věkové rozpětí dotazovaných mužů 22 – 74 let) a 20 žen s průměrným věkem 33,25 (věkové rozpětí žen 17 – 59 let). Vzdělanost dotazovaných byla následující: základoškolské 20 dotazovaných, středoškolské 20 dotazovaných a k vysokoškolskému vzdělání se přihlásilo 5 dotazovaných. (dotazník viz přílohy)

3.2.2. Dotazníkové šetření v Ústeckém kraji

Důvodem k provedení dotazníkového šetření v Ústeckém kraji bylo zjištění míry názoru na otázku nového systému zón Národního parku Šumava, která se dotazovaných příliš netýká. Ve městě Ústí nad Labem, kde byl prováděn průzkum veřejného mínění, bylo celkem 50 dotazovaných z toho 25 mužů s průměrným věkem 33,4 let (věkové rozpětí dotazovaných mužů 15 – 62 let) a 25 žen s průměrným věkem 32,15 (věkové rozpětí žen 16 – 67 let). Vzdělanost dotazovaných byla následující: základoškolské 5 dotazovaných, středoškolské 26 dotazovaných a k vysokoškolskému vzdělání se přihlásilo 19 dotazovaných. (dotazník viz přílohy)

3.2.3. Zprůměrování obou lokalit

Výsledky z obou lokalit byly následně sečteny a celkem se tedy veřejného mínění účastnilo 95 dotazovaných, z toho 50 mužů s průměrným věkem 29,75 let (věkové rozpětí dotazovaných mužů 15 – 74 let) a 45 žen s průměrným věkem 32,7 (věkové rozpětí žen 16 - 67 let). Vzdělanost dotazovaných byla následující: základoškolské 25 dotazovaných, středoškolské 46 dotazovaných a k vysokoškolskému vzdělání se přihlásilo 24 dotazovaných.

4. Výsledky dotazníků

4.1. Výsledky v Ústeckém kraji

Graf č. 2

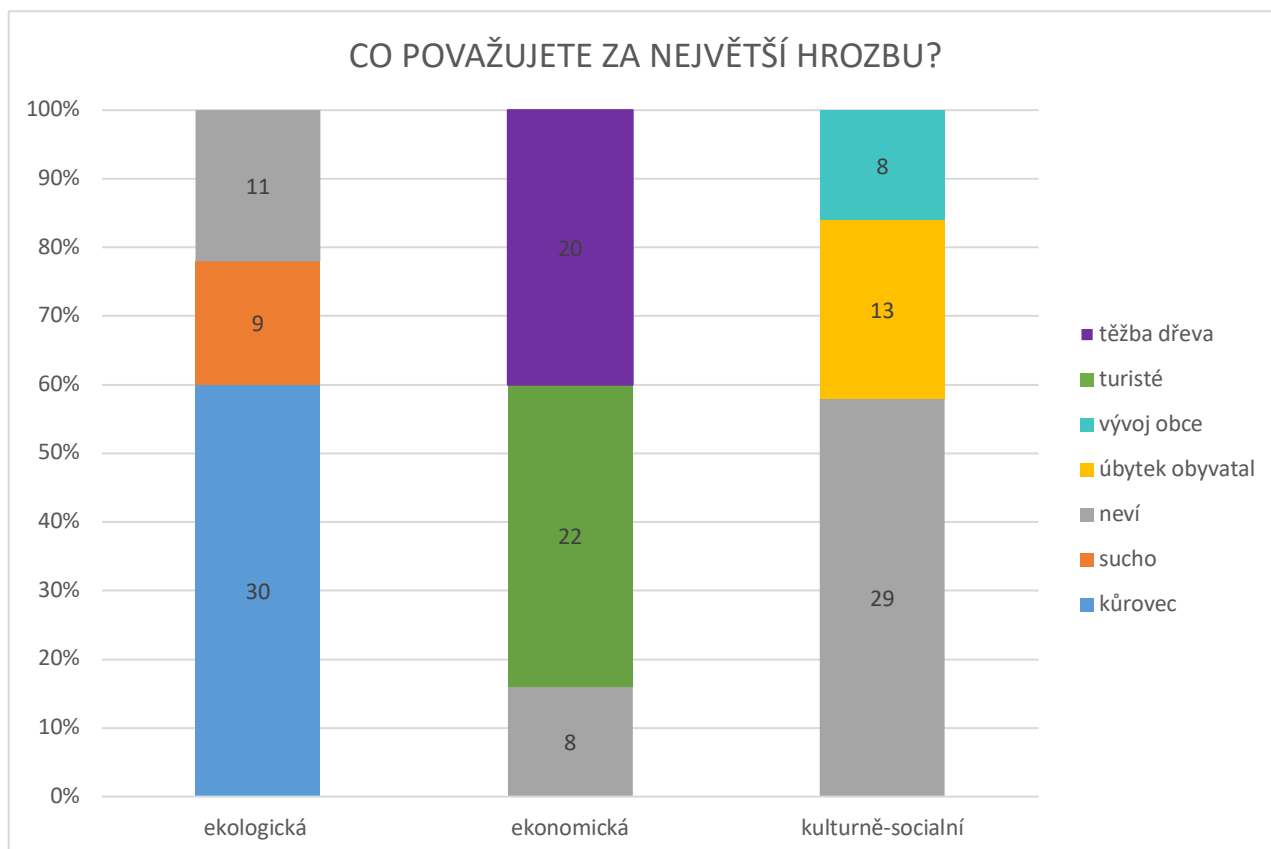
Z celkového počtu 50 dotazovaných v Ústeckém kraji je celkem 56 % (28 lidí), podporovatelů myšlenky národních parků a 16 % (8 lidí) dotazovaných s principem nesouhlasí, 14 % (7 lidí) ne ve všech národních parcích a stejný počet 14 % (7 lidí) je nespokojeno s jejím fungováním.

Graf č. 3

Z celkového počtu 50 dotazovaných v Ústeckém kraji se o problematiku Národního parku Šumava zajímá 36 % (18 lidí), dotazovaných s občasným zájmem je 24 % (12 lidí) a 40 % (20 lidí) dotazovaných se o problematiku nezajímá.

Graf č. 4

V prvním sloupci grafu z celkového počtu dotazovaných 50 lidí v Ústeckém kraji považuje z ekologického hlediska jako hrozbu na Šumavě kůrovcové kalamity 60 % (30 lidí), na druhém místě 18 % (9 lidí) dotazovaných hodnotí sucho a 22 % (11 lidí) na tuto otázku nedokázalo odpovědět. V druhém sloupci z celkového počtu dotazovaných v Ústeckém kraji 50 lidí považuje z hlediska ekonomických hrozeb odliv turistů 44 % (22 lidí), na druhém místě úbytek těžby dřeva 40 % (20 lidí) a 16 % na tuto otázku nedokázalo odpovědět. Ve třetím sloupci grafu z celkového počtu dotazovaných 50 lidí v Ústeckém kraji, který promítá odpověď na otázku kulturně-sociálních hrozeb obcí v Šumavském národním parku, považuje 26 % (13 lidí) jako hrozbu úbytek obyvatel, 16 % (8 lidí) vývoj a rozvoj dotčených obcí a 58 % (29 lidí) na tuto otázku nedokázalo odpovědět.

Graf č. 5

Z celkového počtu 50 dotazovaných v Ústeckém kraji se na otázku zřízení zvláštního zákona pro národní park Šumava vyslovilo pro návrh 60 % (30 lidí), proti návrhu 28 % (14 lidí) a 12 % (6 lidí) na tuto otázku neodpovědělo.

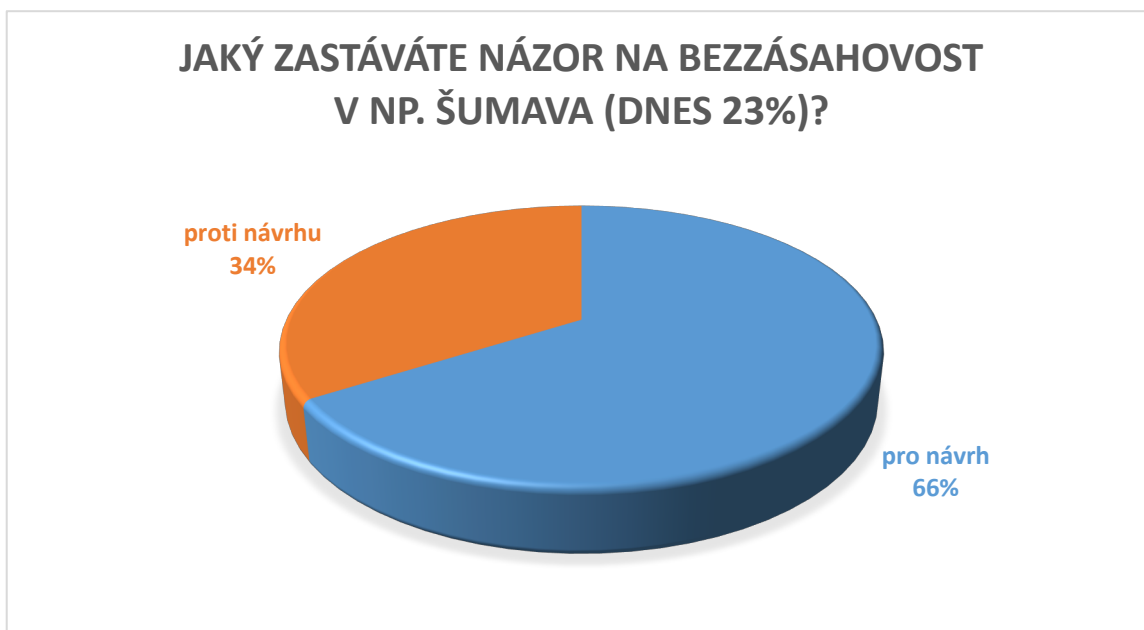
Graf č. 6

Z celkového počtu 50 dotazovaných v Ústeckém kraji se na otázku zřízení týkající se časového ohraničení zákona pro Národní park Šumava vyslovilo pro pozitivní vliv 66% (33 lidí), 28% (14 lidí) očekává negativní dopad.

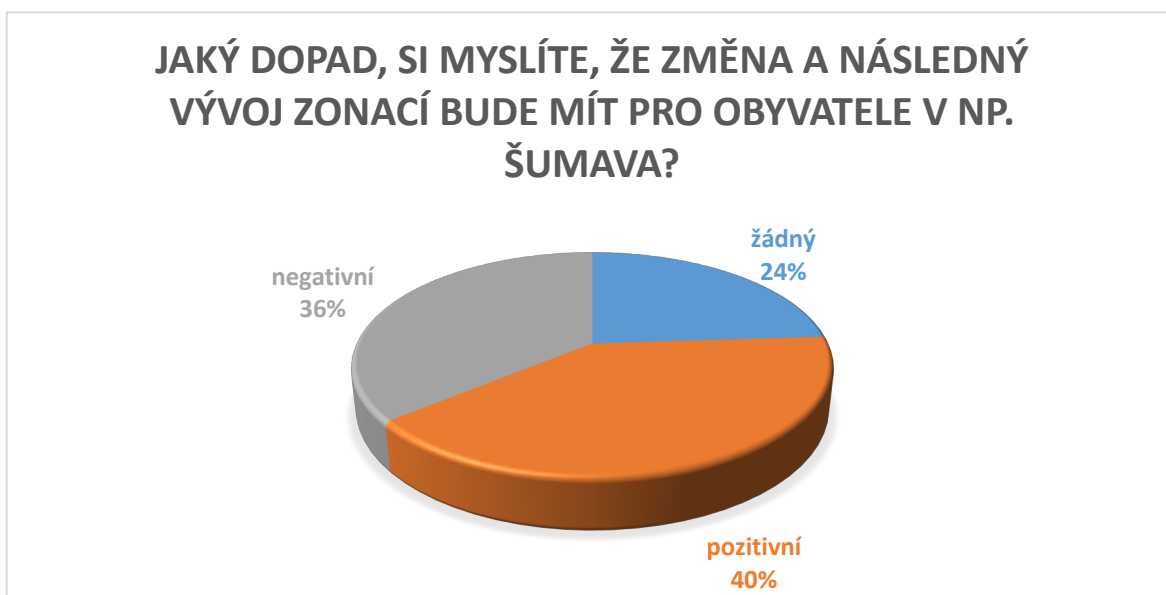

Graf č. 7

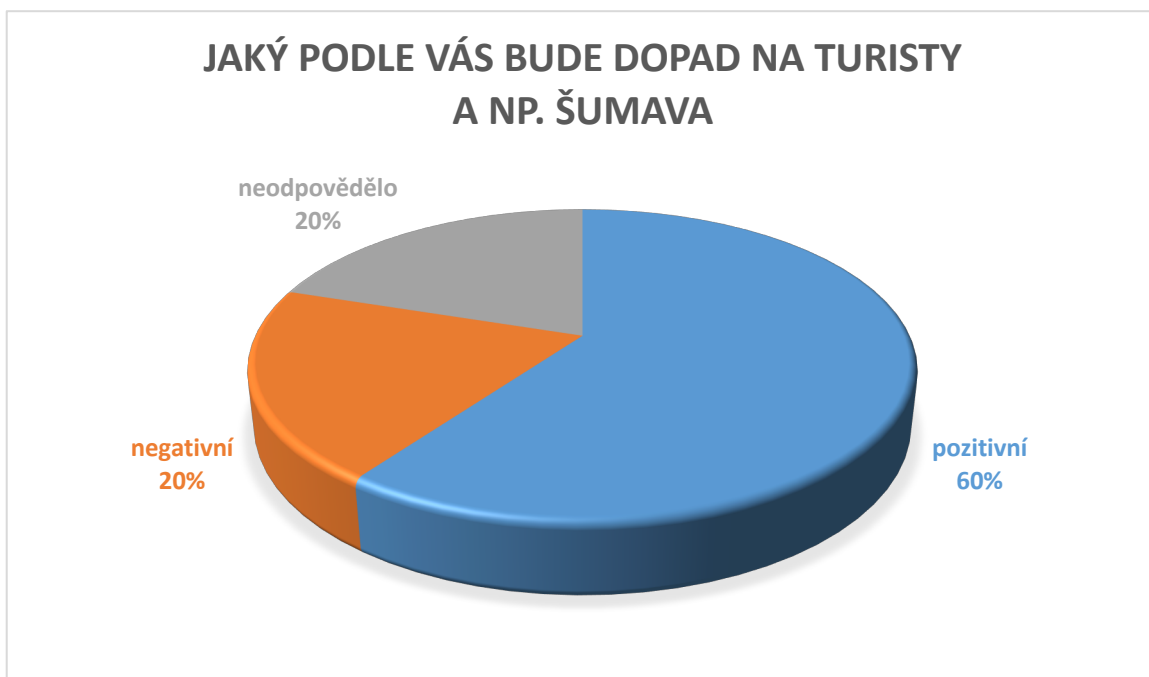
Z celkového počtu 50 dotazovaných v Ústeckém kraji se na otázku navýšení zastoupení plochy bezzásahovosti v Národním parku Šumava vyslovilo pro pozitivní vliv 66 % (33 lidí) a 28 % (14 lidí) očekává negativní dopad.

Graf č. 8

Z celkového počtu 50 dotazovaných v Ústeckém kraji se na otázku dopadu novely zákona na obce v Národním parku Šumava vyslovilo pro pozitivní vliv 40 % (20 lidí), 36 % (18 lidí) očekává negativní dopad a 24 % (12 lidí) na tuto otázku nedokázalo odpovědět.

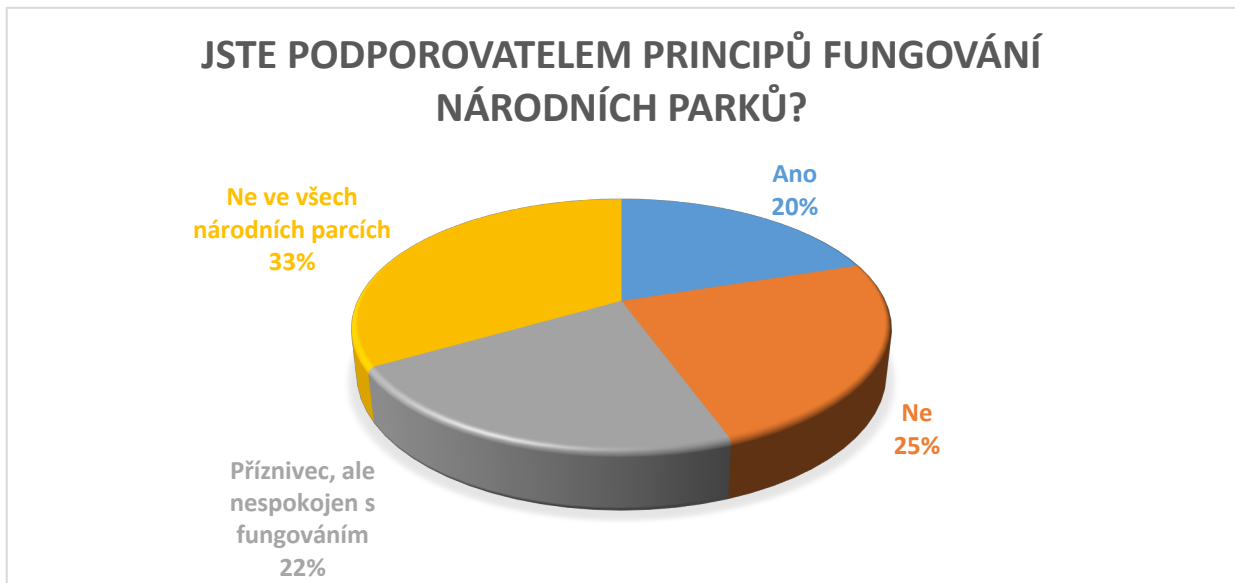
Graf č. 9

Z celkového počtu 50 dotazovaných v Ústeckém kraji se na otázku dopadu novely zákona na turismus a Národní park Šumava vyslovilo pro pozitivní vliv 60 % (30 lidí), 20 % (10 lidí) očekává negativní dopad a 20 % (10 lidí) na tuto otázku nedokázalo odpovědět.

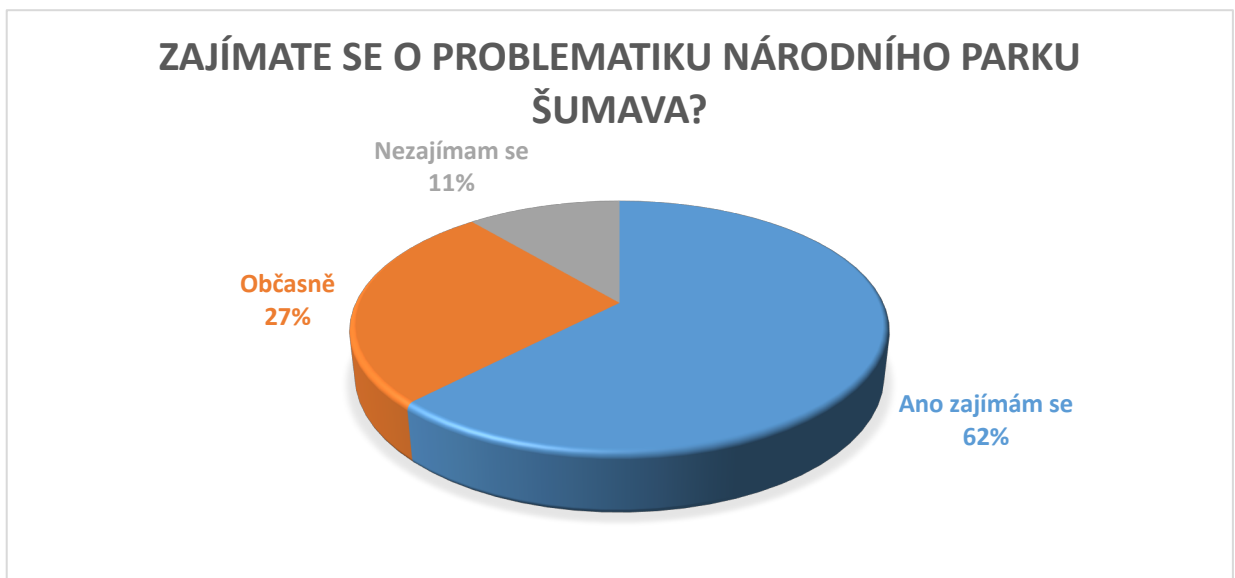
4.2. Výsledky z území Národního parku Šumava

Graf č. 10

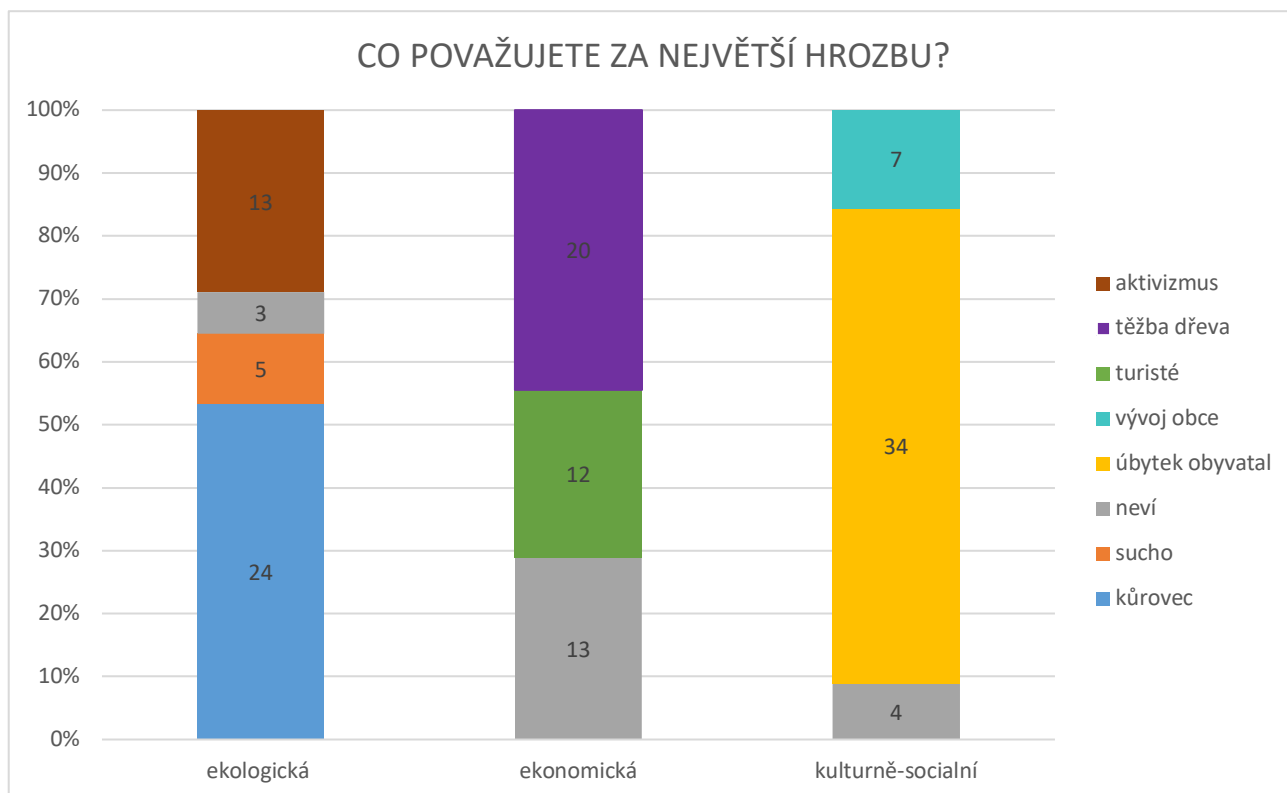
Z celkového počtu 45 dotazovaných v obcích ležících v Národním parku Šumava je celkem 20 % (9 lidí), podporovatelů myšlenky národních parků a 25 % (11 lidí) dotazovaných s principem nesouhlasí, 33 % (15 lidí) nesouhlasí ve všech národních parcích a 22 % (10 lidí) není spokojeno s fungováním těchto principů.

Graf č. 10

Z celkového počtu 45 dotazovaných v obcích ležících v národním parku se o problematiku Národního parku Šumava zajímá 62 % (28 lidí), dotazovaných s občasným zájmem je 27 % (12 lidí) a 11 % (5 lidí) dotazovaných se o problematiku nezajímá.

Graf č. 11

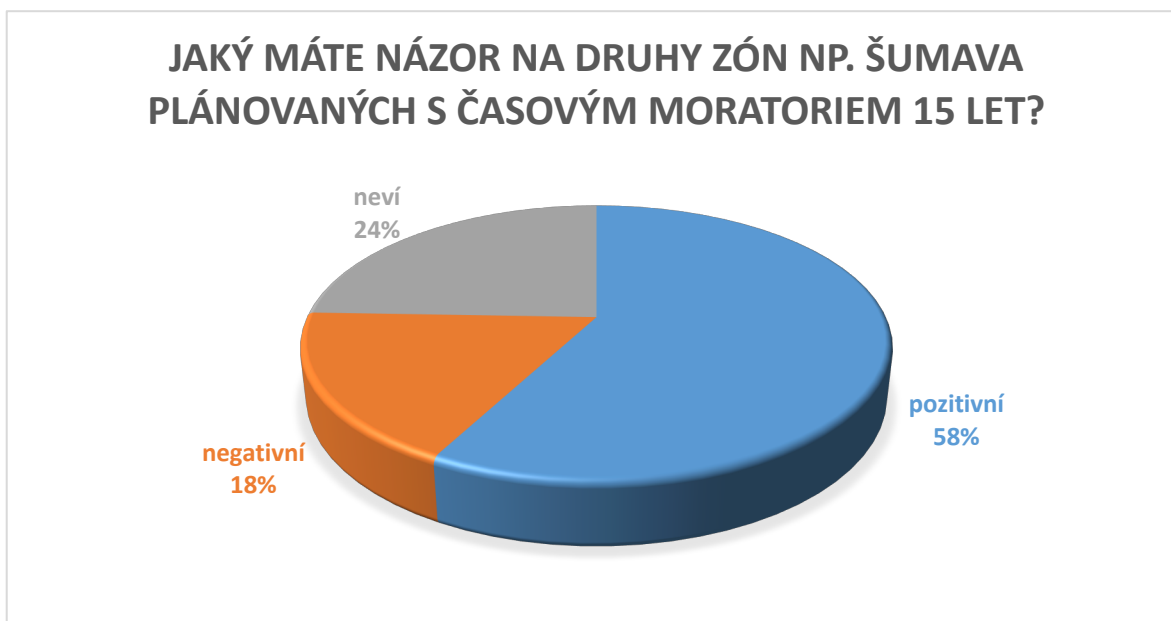
V prvním sloupci grafu z celkového počtu dotazovaných 45 lidí v obcích ležících v Národním parku Šumava považuje z ekologického hlediska jako hrozbu kůrovcové kalamity 53 % (24 lidí), na druhém místě 28 % (13 lidí) považuje za ekologickou hrozbu přílišný aktivizmus, 11,1 % (5 lidí) dotazovaných hodnotí jako hrozbu sucho, dále na tuto otázku nedokázalo odpovědět 6 % (3 lidé). V druhém sloupci z celkového počtu dotazovaných v obcích ležících v Národním parku Šumava tedy 45 lidí považuje z hlediska ekonomických hrozeb především úbytek těžby dřeva 44,4 % (20 lidí), odliv turistů 26,6 % (12 lidí) a 29 % (13 lidí) na tuto otázku nedokázalo odpovědět. Ve třetím sloupci grafu z celkového počtu dotazovaných 45 lidí v obcích ležících v Národním parku Šumava považuje za kulturně-sociálních hrozby obcí v Šumavském národním parku 75 % (34 lidí) jako hrozbu úbytek obyvatel, 15 % (7 lidí), vývoj a rozvoj dotčených obcí a 10 % (4 lidé) na tuto otázku nedokázalo odpovědět.

Graf č. 12

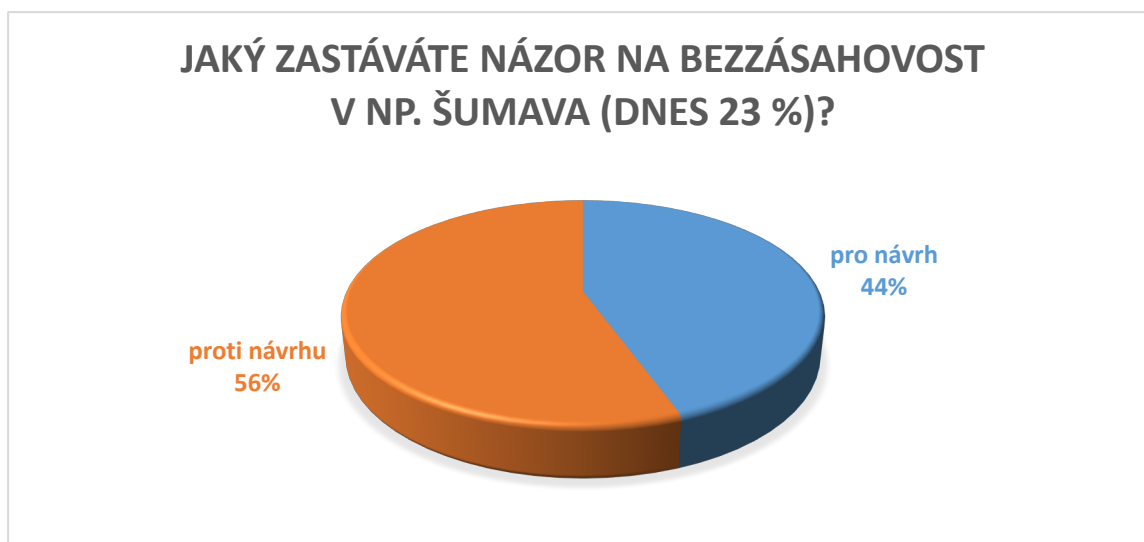
Z celkového počtu 45 dotazovaných v obcích ležících v Národním parku Šumava se na otázku zřízení zvláštního zákona pro Národní park Šumava vyslovalo pro návrh 40 % (18 lidí), proti návrhu 38 % (17 lidí) a 22 % (10 lidí) na tuto otázku neodpovědělo.

Graf č. 13

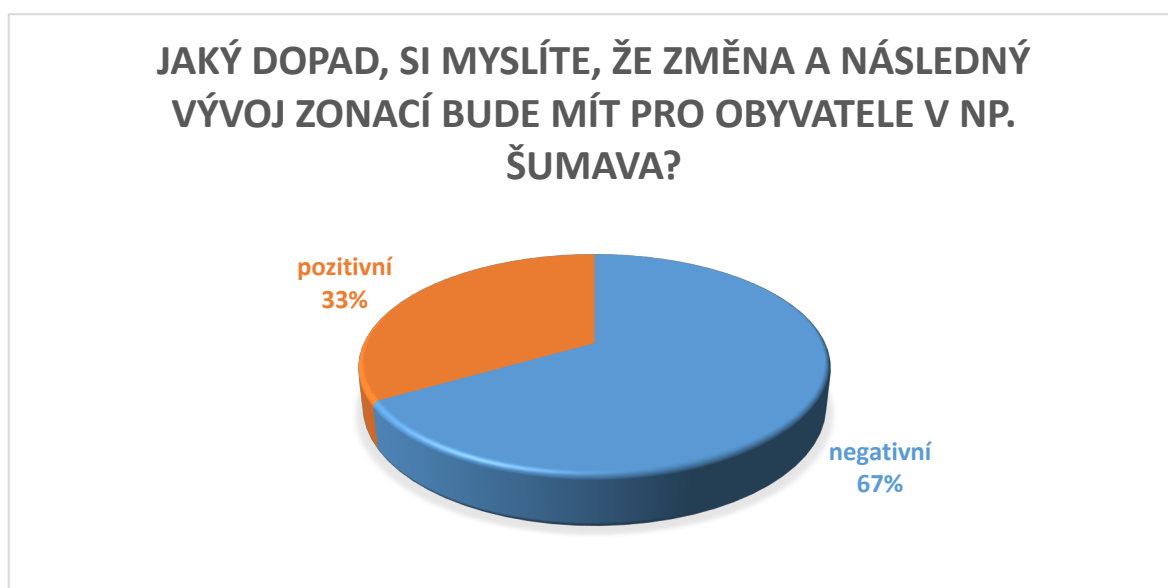
Z celkového počtu 45 dotazovaných v obcích ležících v Národním parku Šumava se na otázku zřízení týkající se, časového ohraničení zákona pro Národní park Šumava vyslovilo pro pozitivní vliv 58 % (26 lidí), 18 % (8 lidí) očekává negativní dopad a 24 % (11 lidí) na tuto otázku nedokázalo odpovědět.

Graf č. 14

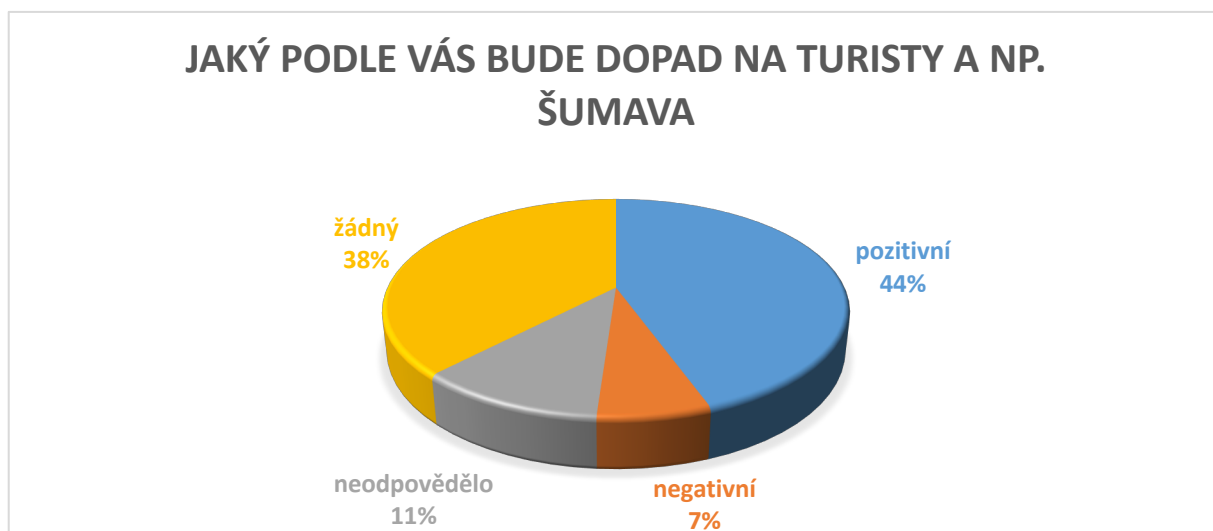
Z celkového počtu 45 dotazovaných v obcích v Národním parku Šumava se na otázku navýšení zastoupení plochy bezzásahovosti v NP Šumava vyslovilo pro pozitivní vliv 44 % (20 lidí) a 56 % (25 lidí) očekává negativní dopad.

Graf č. 15

Z celkového počtu 45 dotazovaných v obcích ležících na území Národního parku Šumava se na otázku navýšení zastoupení plochy bezzásahovosti v Národním parku Šumava vyslovilo pro pozitivní vliv 66 % (33 lidí), 28 % (14 lidí) očekává negativní dopad.

Graf č. 16

Z celkového počtu 45 dotazovaných v obcích ležících v kraji se na otázku dopadu na turismus po novele zákona v Národním parku Šumava vyslovilo pro pozitivní vliv 44 % (20 lidí), 7 % (3 lidé) očekává negativní dopad a 38 % (17 lidí) v tomto ohledu nic neočekává, dále na tuto otázku nedokázalo odpovědět 11 % (5 lidí) dotazovaných.

4.3. Porovnání výsledků obou lokalit

V obou dotazovaných lokalitách odpovídal stejný počet mužů (25) a žen o 5 méně v oblasti Šumavy (20 žen) než v Ústeckém kraji, kde bylo zastoupení stejné jako mužské (25 žen). Byla vyvinuta snaha o co nejširší pokrytí zastoupení věkové a vzdělanostní kategorie. Rozdílnost byla patrná již ve vzdělanostním zastoupení v obou lokalitách. V Ústeckém kraji byla úroveň vzdělanosti náhodně dotazovaných osob vyšší než v oblasti Šumavy. Z pohledu věkového zastoupení byl průměr všech dotazovaných v obou lokalitách téměř stejný.

S principy fungování národních parků ve smyslu zákona 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny je v Ústeckém kraji spokojeno 56 % dotazovaných, 16 % nespokojených a 14 % má k současnému fungování výhrady a stejný počet 14 % dotazovaných nesouhlasí s fungováním ve všech národních parcích. V obcích národního parku bylo od respondentů zjištěno, že s principy souhlasí 20 % dotazovaných, 25 %, s principy nesouhlasí zcela a 33 % nesouhlasí s fungováním principů ve všech národních parcích, dalších 22 % je s principy spokojeno avšak s jejím fungováním nikoli. (viz Graf č. 2 a Graf č. 10)

O samotnou problematiku se v Ústeckém kraji zajímalo 36 % dotazovaných, občasně 24 % a 40 % se o problematiku nezajímá vůbec. V obcích ležících na území Národního parku Šumava se o problematiku zajímalo 62 % dotazovaných, s občasným zájmem 27 % a 11 % se o problematiku nezajímalo vůbec. (viz Graf č. 3 a Graf č. 10)

V otázkách ekologických hrozeb v Národním parku Šumava bylo v Ústeckém kraji zaznamenáno celkem 60 % odpovědí jako kůrovcové kalamity, na druhém místě 18 % dotazovaných hodnotilo sucho a 22 % na tuto otázku nedokázalo odpovědět. V obcích ležících v Národním parku Šumava byly považovány za ekologickou hrozbu také kůrovcové kalamity s celkovým zastoupením 54 % dotazovaných, na druhém místě 28 % přílišný aktivizmus a 11 % dotazovaných považovalo za ekologickou hrozbu sucho, zbylých 6 % na tuto otázku nedokázalo odpovědět. V Ústeckém kraji z hlediska ekonomických hrozeb v Národním parku Šumava vnímalo 44 % respondentů jako hrozbu úbytek turistů, dále 40 % úbytek těžby dřeva a 16 % na tuto otázku nedokázalo odpovědět. V oblasti Šumavy považovalo celkem 44 % dotazovaných úbytek turistů, dále 40 % těžbu dřeva a 16 % na tuto otázku neodpovědělo. V obcích, které leží na území Národního parku Šumava, respondenti považovali za největší ekonomickou hrozbu těžbu dřeva. K této odpovědi se přihlásilo 40 % dotazovaných, 38 % se domnívalo, že se jedná o odliv turistů a 22 % na tuto otázku nedokázalo odpovědět. V otázkách kulturně-sociálních hrozeb v Národním parku Šumava byl respondenty v Ústeckém kraji

označen úbytek obyvatel, ke kterému se přihlásilo 26 % dotazovaných, dále 16 % vnímalo jako hrozbu pro vývoj a rozvoj obcí a 58 % na otázku nedokázalo odpovědět. V obcích, kde leží Národní park Šumava, označilo 75 % dotazovaných jako hrozbu úbytek obyvatel a 15 % vnímalo jako hrozbu špatného vývoje a rozvoje obcí. (viz Graf č. 4 a Graf č. 11)

V otázce zřízení zvláštního zákona pro Národní park Šumava bylo v Ústeckém kraji pro návrh 60 % dotazovaných, proti návrhu 28 % a 12 % na tuto otázku nedokázalo odpovědět. V obcích, kde leží Národní park Šumava, bylo pro návrh 40 % dotazovaných, proti návrhu 38 % a 22 % na tuto otázku nedokázalo odpovědět (viz Graf č. 5 a Graf č. 12)

Dotazovaní v Ústeckém kraji na otázku časového ohraničení 15 let v zónách Národního parku Šumava považovali 66 % za pozitivní a 34 % za negativní. V obcích, kde leží Národní park Šumava, respondenti považují z 58 % pozitivní a 18 % za negativní a 24 % na tuto otázku nedokázalo odpovědět.(viz Graf č. 6 a Graf č. 13)

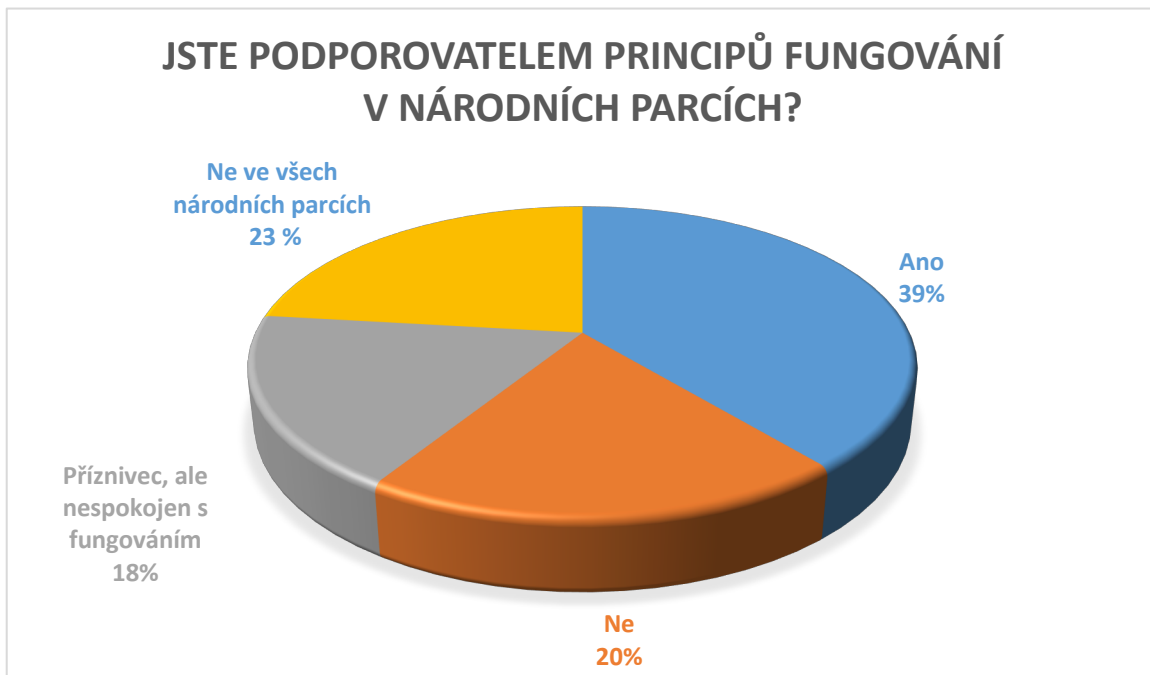
Na otázku bezzásahovosti v Národním parku Šumava stavělo 66 % dotazovaných s pozitivním názorem a 34 % s negativním. V obcích, kde leží Národní park Šumava, se vyslovilo 44 % s pozitivním názorem a 56 % negativním. (viz Graf č. 7 a Graf č. 14)

V otázce dopadu a následného vývoje pro obyvatele v Národním parku Šumava se respondenti v Ústeckém kraji v počtu 40 % dotazovaných přikláněli ke kladnému dopadu, 36 % pro negativní dopad a 24 % se domnívalo, že dopad nebude žádný. V obcích, kde leží Národní park Šumava, bylo 67 % dotazovaných pro negativní dopad a 33 % pro pozitivní. (viz Graf č. 8 a Graf č. 15)

Na otázku dopadu na cestovní ruch v Národním parku Šumava se respondenti v Ústeckém kraji domnívali z 60 % pozitivního dopadu a 20 % negativního. Zbýlých 20 % na tuto otázku nedokázalo odpovědět. V obcích, kde leží Národní park Šumava, se k této otázce stavělo 44 % s pozitivním dopadem, s žádným dopadem 38 % a negativním 7 % zbylých 11 % na tuto otázku nedokázalo odpovědět. (viz Graf č. 9 a Graf č. 16)

4.4. Výsledky pro zprůměrované hodnoty obou dotazovaných lokalit

Graf č. 17

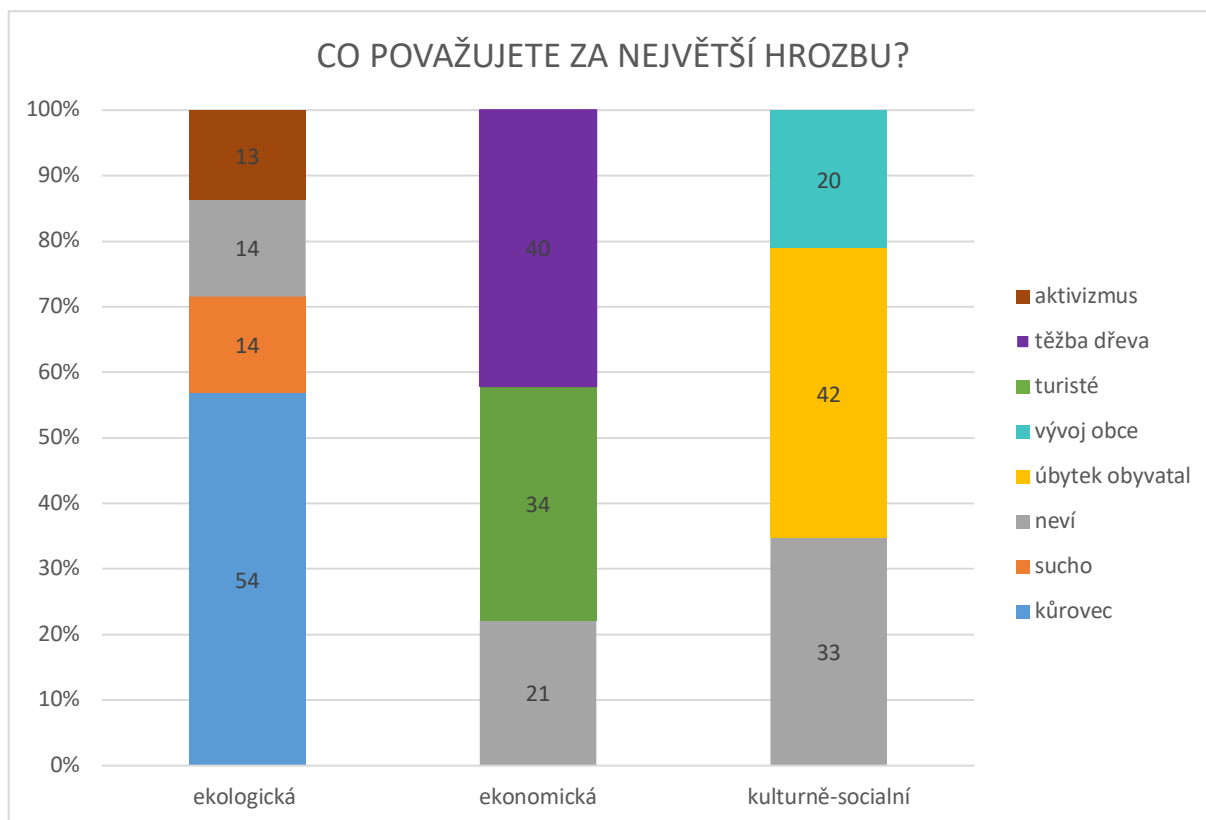
Z celkového počtu 95 dotazovaných je celkem 39 % (37 lidí), podporovatelů myšlenky národních parků a 20 % (19 lidí) dotazovaných s principem nesouhlasí, 23 % (22 lidí) nesouhlasí ve všech národních parcích a 18 % (17 lidí) není spokojeno s fungováním těchto principů.

Graf č. 18

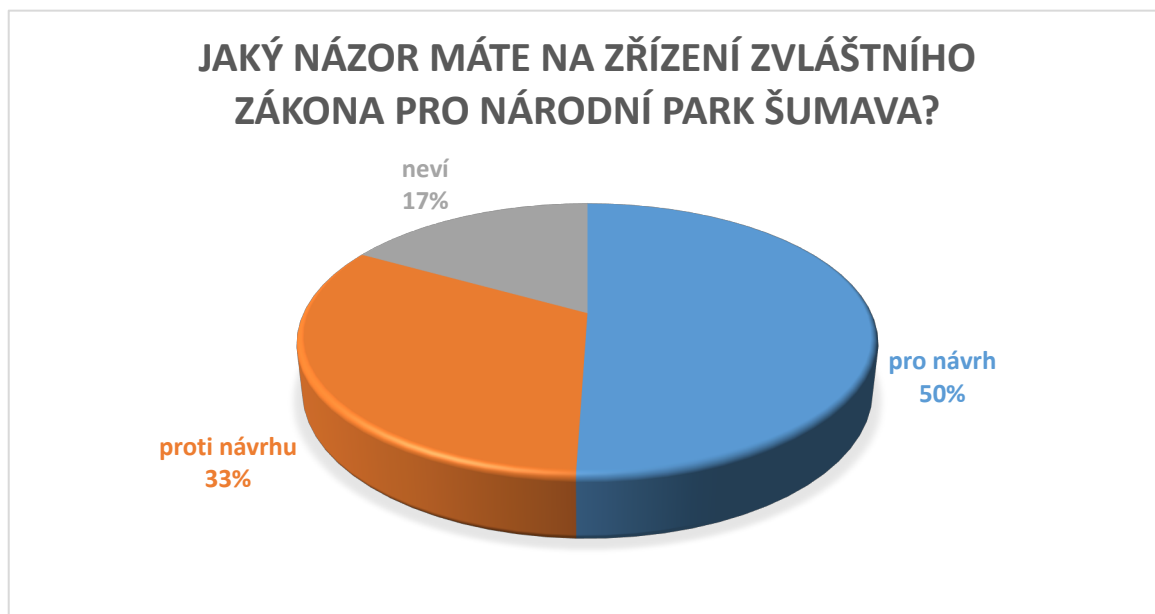
Z celkového počtu 95 dotazovaných se o problematiku Národního parku Šumava zajímá 49 % (46 lidí), dotazovaných s občasným zájmem je 25 % (24 lidí) a 26 % (25 lidí) dotazovaných se o problematiku nezajímá.

Graf č. 19

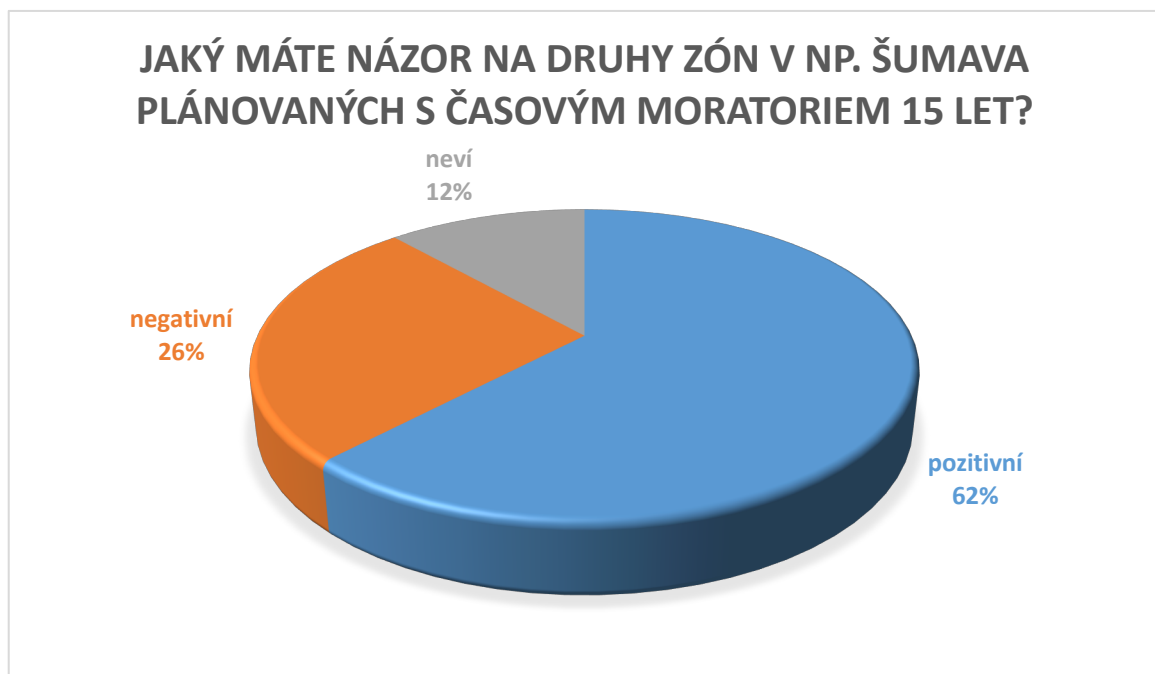
V prvním sloupci grafu z celkového počtu dotazovaných 95 lidí považuje z ekologického hlediska jako hrozbu kůrovcové kalamity 57 % (54 lidí), na druhém místě 15 % (14 lidí) považuje za ekologickou hrozbu sucho, 13 % (13 lidí) dotazovaných hodnotí jako hrozbu přílišný aktivismus, dále na tuto otázku nedokázalo odpovědět 15 % (14 lidí). V druhém sloupci z celkového počtu dotazovaných tedy 95 lidí považuje z hlediska ekonomických hrozeb především úbytek těžby dřeva 42 % (40 lidí), odliv turistů 35 % (34 lidí) a 23 % (21 lidí) na tuto otázku nedokázalo odpovědět. Ve třetím sloupci grafu z celkového počtu dotazovaných 95 považuje za kulturně-sociálních hrozby obcí v Šumavském národním parku 44 % (42 lidí), jako hrozbu úbytek obyvatel 21 % (20 lidí) vývoj a rozvoj dotčených obcí a 35 % (33 lidé) na tuto otázku nedokázalo odpovědět.

Graf č. 20

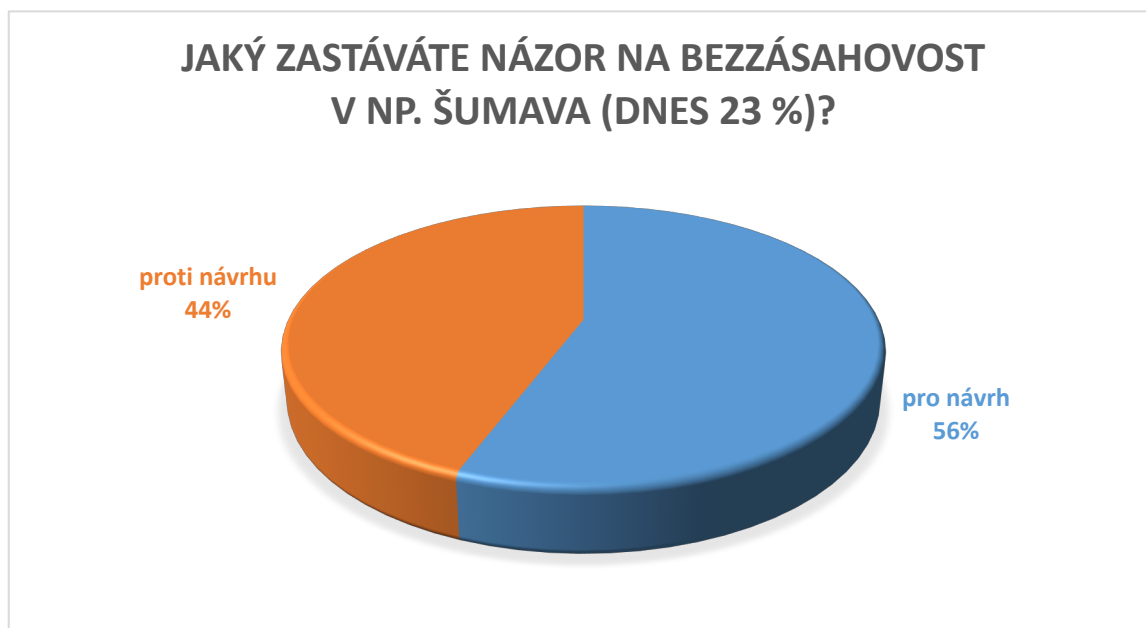
Z celkového počtu 95 dotazovaných se na otázku zřízení zvláštního zákona pro Národní park Šumava vyslovilo pro návrh 50 % (48 lidí), proti návrhu 33 % (31 lidí) a 17 % (16 lidí) na tuto otázku neodpovědělo.

Graf č. 21

Z celkového počtu 95 dotazovaných se na otázku týkající se, časového ohraničení zákona pro Národní park Šumava vyslovilo pro pozitivní vliv 62 % (59 lidí), 26 % (25 lidí) očekává negativní dopad a 12 % (11 lidí) na tuto otázku nedokázalo odpovědět.

Graf č. 22

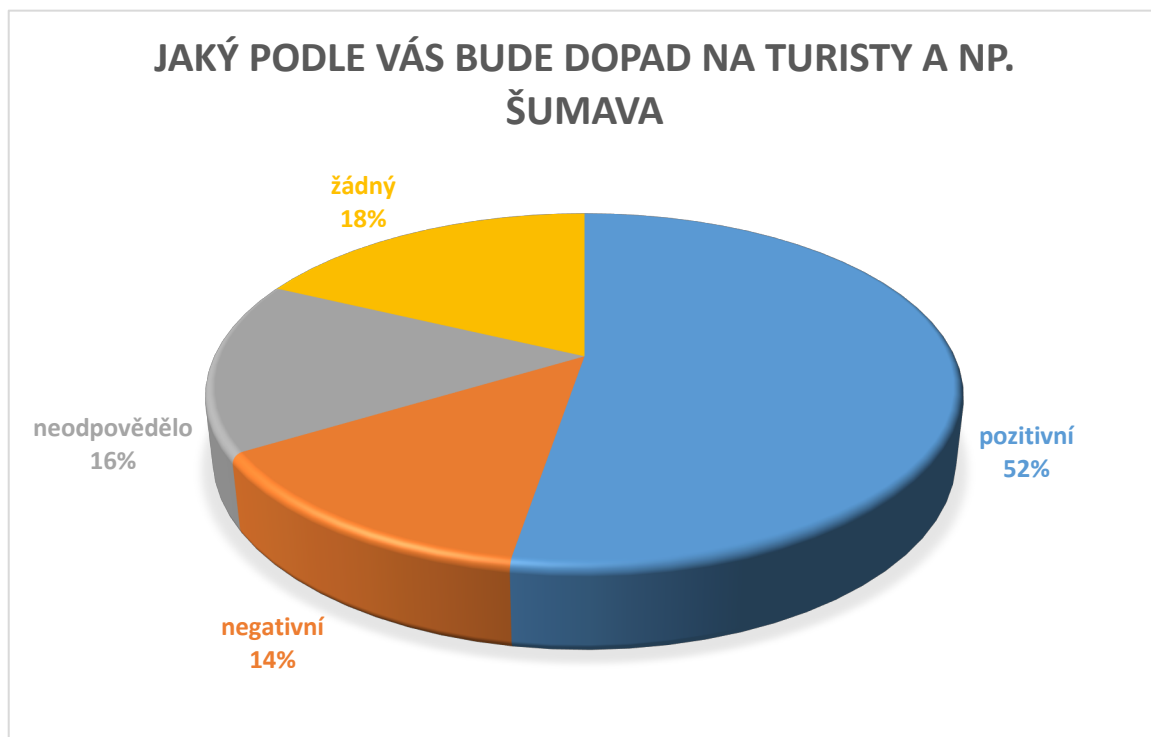
Z celkového počtu 95 se na otázku navýšení zastoupení plochy bezzásahovosti v Národním parku Šumava vyslovilo pro návrh 56 % (53 lidí), 44 % (42 lidí) proti návrhu.

Graf č. 23

Z celkového počtu 95 dotazovaných se na otázku navýšení zastoupení plochy bezzásahovosti v Národním parku Šumava vyslovilo pro pozitivní vliv 37 % (35 lidí), 50 % (48 lidí) očekává negativní dopad a 13% (12 lidí) neočekává žádný dopad.

Graf č. 24

Z celkového počtu 95 dotazovaných se na otázku dopadu na turismus a Národní park Šumava po zavedení novely zákona vyslovilo pro pozitivní vliv 52 % (50 lidí), 14 % (13 lidí) očekává negativní dopad a 18 % (17 lidí) v tomto ohledu nic neočekává, dále na tuto otázku nedokázalo odpovědět 16 % (15 lidí) z dotazovaných.

5. Diskuze

Během průzkumu byla především v obcích ležících v Národním parku Šumava snaha dotazovat se pouze místních obyvatel tedy dotčených osob, což ve výsledku nebylo jednoduché a tento fakt zapříčinil nižší počet dotazovaných. Vzhledem k vyváženosti se tento počet projevil i v druhé dotazované lokalitě.

V Ústeckém kraji se vyskytovalo větší množství vysokoškolsky vzdělaných lidí, kteří zodpověděli dotazník. Den zjišťování veřejného mínění byl současně dnem otevřených dveří na univerzitě Jana Evangelisty Purkyně, což mohlo přispět k vyšší koncentraci výskytu vysokoškolsky a středoškolsky vzdělaných lidí.

V Ústeckém kraji bylo méně dotazovaných, kteří se zajímají o zonaci, než v obcích ležících v Národním parku Šumava. To by mohla vysvětlovat nízká zainteresovanost těchto osob vůči problematice, která nemá jinde obdoby. V případě ekologických hrozeb se v obou lokalitách vyskytovaly jako nečastější odpověď kůrovcové kalamity. Což svědčí o dobrém přístupu vůči této problematice v obou lokalitách. Z hlediska ekonomického vlivu při novém systému zonací hodnotí v součtu většina lidí jako úbytek těžby dřeva. Z pohledu kulturně-sociálních hrozeb při zavedení nového systému zonací byl obyvateli Šumavy nejčastěji uváděn úbytek obyvatel. Tento fakt o úbytku obyvatel v těchto lokalitách byl ověřen u Českého statistického úřadu. Je třeba dodat, že tento urbanistický jev je zcela patrným hitem v téměř v celé České republice, jak upozornil ministr životního prostředí během kvalitativního hloubkového rozhovoru. Podobě byla situace vnímaná u dotazovaných v Ústeckém kraji, avšak s vysokou mírou dotazovaných byla tato otázka nezodpovězena. V otázce potenciálního zřízení speciálního zákona o Šumavě byl zaznamenán na obou stranách pozitivní ohlas. Poslanec Jan Zahradník v kvalitativním hloubkovém rozhovoru uvedl, že by se tímto způsobem hledala nejlepší cesta mezi národním parkem, jeho obyvateli, obcemi a také politiky. V otázce bezzásahovosti u dotazovaných panoval diametrální rozdíl a to z důvodu obav u obyvatel obcí ležících v Národním parku Šumava zejména s již jmenovanou hrozbou úbytku obyvatel a s ním souvisejícím rozvojem obcí a především ekonomických důvodů, jak byla zmiňována těžba dřeva. V kraji Ústeckém se vůči bezzásahovosti stavěli optimističtější, a proto byla většina dotazovaných pro bezzásahovost a postupného navyšování těchto území. Na tuto otázku souvisí i další položená otázka, která se týká časového ohraničení a to moratoria po dobu 15 let, kdy odpovědi byly téměř shodné s výsledkem na předchozí otázku až na drobné výchyly nesouhlasu u dotazovaných v obcích ležících v Národním parku Šumava. V otázce dopadu na turistiku bylo rovněž zaznamenáno

shodných výsledů v obou lokalitách a to pozitivního mínění. V případě otázek vlivu nového systému zonací se dotazovaní domnívají negativního vlivu na obyvatele obcí.

6. Závěr

Přínosem této bakalářské práce bylo vypracování nezávislého pohledu na problematiku nového systému zón v Národním parku Šumava, obcí ležících v Národním parku a související problematiky.

Bylo vypracováno vlastní šetření ekologických, ekonomických a sociologických prvků v místě výzkumu. Bakalářská práce byla vypracována se zaníceným zájmem jejího pisatele, který se pokusil analyzovat a zhodnotit problematiku otázek zonací. Své názory porovnal s názory kompetentních odborníků.

V bakalářské práci bylo nezávisle zhodnoceno veřejné mínění ve vybraných lokalitách, a to v obcích ležících na území národního parku a v Ústeckém kraji. Tyto dvě lokality byly následně porovnány.

Typický dotazovaný z Ústeckého kraje se zajímá o problematiku zonací, je podporovatelem principů fungování národních parků, za největší hrozbu v národním parku považuje kůrovce, úbytek turistiky a obyvatel. Je pro zřízení zvláštního zákona pro Národní park Šumava, souhlasí s časovým moratoriem, a zastává bezzásahovost. Dále se domnívá, že nový systém bude mít negativní dopad na obce a pozitivní na turistiku.

Typický dotazovaný z oblasti obcí ležících na území Národního parku Šumava se zajímá o problematiku zonací a nepodporuje princip fungování národních parků ve všech národních parcích. Za největší hrozbu v národním parku považuje kůrovce, úbytek těžby dřeva a obyvatel. Je pro zřízení zvláštního zákona pro Národní park Šumava, souhlasí s časovým moratoriem, ale je proti bezzásahovosti v území dále se domnívá, že nový systém bude mít negativní dopad na obce a pozitivní na turistiku.

7. Zdroje

Ministerstvo životního prostředí - Národní parky. Ministerstvo životního prostředí [online]. Copyright © 2008 [cit. 21. 12. 2017]. Dostupné z: http://www.env.cz/cz/narodni_parky

Česko. Vlada. Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny. Zákony pro lidi - Sběrka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © [cit. 21. 12. 2017]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-114>

Správa Krkonošského národního parku. Správa KRNAP. Správa Krkonošského národního parku | Správa KRNAP [online] [cit. 21. 12. 2017]. Dostupné z: <http://www.krnep.cz>

PETŘÍČEK, V. a CUDLÍN. Máme bojovat proti povodním? 2003. ISBN Život. Prostr., 37 (4): 177- 179.

Štěrbá O., et al (2008): Říční krajina a její ekosystémy. Olomouc, Univerzita Palackého, 391s. ISBN 978-80-244-2203-9

Portál ČHMÚ : Aktuální situace: Hydrologická situace: Stav podzemních vod. Portál ČHMÚ: Home [online]. Dostupné z: <http://portal.chmi.cz/aktualni-situace/hydrologicka-situace/stav-podzemnich-vod>

Novák V., Hrozinka F., Starý B., 1974: Atlas hmyzích škůdců lesních dřevin. vyd. Liberec: SZN, 127 s. ISBN 07-007-74

VACEK, S., PODRÁZSKÝ, V. (2008): Stav, vývoj a management lesních ekosystémů v průběhu existence NP Šumava. Lesnická práce, s.r.o., Kostelec nad Černými lesy, 110 s.

FANTA, J. v pořadu Kalamita aneb Srdečný pozdrav od Šumavy k Tatrám. Česká televize 2, 22. 6. 2007

ČERNÝ, F. v pořadu Reportéři ČT. Česká televize 1, 12. 10. 2009

KREJČÍ, F. v pořadu Reportéři ČT. Česká televize 1, 12. 10. 2009

Oficiální internetové stránky úřadu Prášíly: Prášíly a okolí [online]. [cit. 2019-02-24]. Dostupné z: <https://www.sumavanet.cz/ouprasily/>

Srní: Srní a okolí [on line]. [cit. 2019-02-24]. Dostupné z:
<https://www.sumava.net/srni/zaklad.asp>

Rejštejn: Rejštejn a okolí [on line]. [cit. 2019-02-24]. Dostupné z:
<https://www.sumavanet.cz/rejstejn/zaklad.asp>

Modrava: Úvodní strana [on line]. [cit. 2019-02-24]. Dostupné z:
<https://www.sumavanet.cz/modrava/default.asp>

Oficiální stránky Horská Kvilda: Hlavní stránka / Obecní úřad [on line]. [cit. 2019-02-24].
Dostupné z: <http://horskakvilda.eu>

Kvilda: Kvilda a okolí [on line]. [cit. 2019-02-24]. Dostupné z:
<https://www.sumava.net/kvilda/fr.asp?tab=snet&id=1272&burl=&pt=HS>

Strážný oficiální stránky městysu: titulní strana [online]. [cit. 2019-02-24]. Dostupné z:
<http://www.strazny.cz>

Stožec: Základní údaje [on line]. [cit. 2019-02-24]. Dostupné z:
<https://www.stozec.eu/stozec/default.asp>

Obec Nová Pec: Úvod [on line]. [cit. 2019-02-24]. Dostupné z: <http://www.novapec.info>

RUBÍN, Josef. Národní parky a chráněné krajinné oblasti. Praha 1: Olympia, 2003. ISBN 80-7033-808-3.

PATZELT, Zdeněk. Národní parky České republiky. Druhé doplněné vydání. Praha: Granit, 2012. ISBN 978-80-7296-087-3.

Krott, M., 2000. Voicing interests and concerns of forestry. Forest Policy Econ. 1 (3–4), 193.

Národní park Šumava: Zonace [online]. 2008 [cit. 2019-04-02]. Dostupné z:
<http://www.npsumava.cz/cz/1222/sekce/zonace/>

Mapy a GIS, Správa národního parku Podyjí. Správa národního parku Podyjí [online].
Copyright © 2001 [cit. 02. 04. 2019]. Dostupné z: <https://www.nppodyji.cz/mapy>

The economic impact of *tourism in six German national parks* - *ScienceDirect*.
ScienceDirect.com | *Science, health and medical journals, full text articles and books*.
[online]. Copyright © 2010 Elsevier B.V. All rights reserved. [cit. 02.04.2019]. Dostupné z:
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0169204610000885>

LYSÝ, František. *Z šumavských lesů*. České Budějovice: Jihočeské nakladatelství, 1989.

8. Přílohy

Seznam příloh

Obr. č. 1 - Soumarské rašeliniště v Národním parku Šumava

Obr. č. 2 - Tetřev hlušec

Obr. č. 3 - Tetřívka obecná

Obr. č. 4 - Jeřáb popelavý

Obr. č. 5 - Perlorodka říční

Obr. č. 6 - Sokol stěhovavý

Obr. č. 7 - Šídlatka ostnovýtrusá

Obr. č. 8 - Rys ostrovid

Mapa č. 1- Mapa klidových území NP Šumava

Mapa č. 2- Mapa zonace NP Šumava

Dotazník č. 1 - Dotazník

Obr. č. 1

Foto: Petr Hejna

Obr. č. 2

Zdroj: ČTK

Obr. č. 3

Foto: archiv lesu ČR

Obr. č. 4

Foto: Jiří Míchal

Obr. č. 5

Foto: Jana Slezáková

Obr. č. 6

Foto: Sojka Václav

Obr. č. 7

Foto: Jan Ševčík

Obr. č. 8

Foto: J.Bohdal

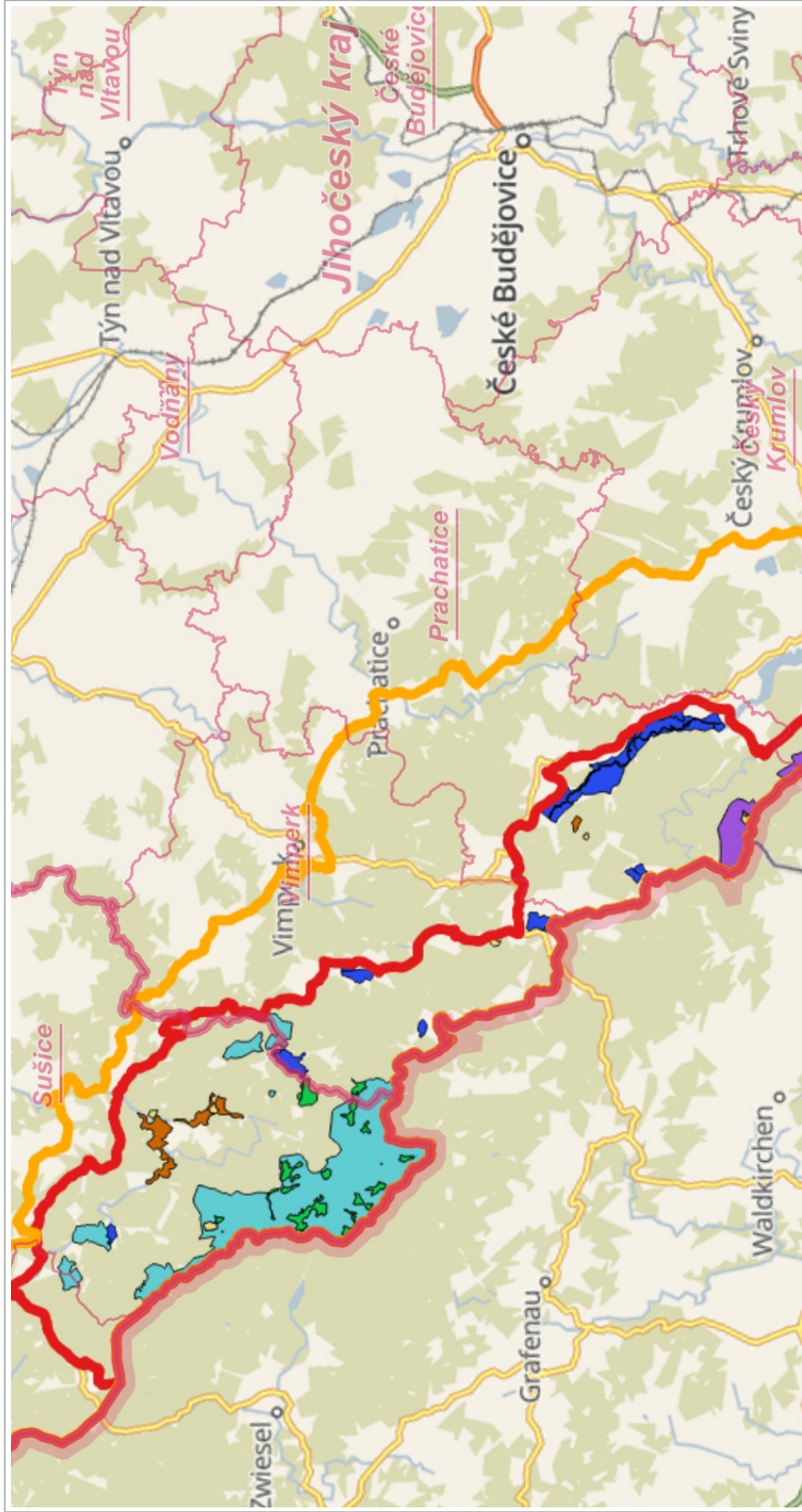

Mapa č. 1 Klidová území NP Šumava

2. 4. 2019

Martin Kadeřábek

1 : 400 000

10 km

© Přispěvatelé OpenStreetMap, RÚIAN: © ČÚZK

Vytisknuto v mapovém řešení Spinbox společnosti © T-MAPY

SPRÁVNÍ HRANICE

Státní hranice

Správní hranice

Jičín Obec s rozšířenou působností

Hulín Obec s pověř. obecním úřadem

Kouty Obec

Závsl Katastrální území

Hranice kat. území

ADRESNÍ MÍSTA

182/19 Číslo popisné / číslo orientační

E1458 Číslo evidenční

- Definiční body adres RÚJAN

VYMEZENÍ CHKO ŠUMAVA

vymezení_CHKO

 vymezení_CHKO

VYMEZENÍ NP ŠUMAVA

vymezení_NP

 vymezení_NP

KLIDOVÉ ÚZEMÍ - NÁVHRH 2019

KLID_UZEMI_2019_leden_15

 A - KL.ÚZ. šumavských rašelinišť

 B - KL.ÚZ. tetřeva hlušce

 C - KL.ÚZ. tetřeva hlušce pro oblast Trojmezí a Smrčiny

 D - KL.ÚZ. tetřívka obecného, jeřába popelavého a perlorodky říční

 E - KL.ÚZ. sokola stěhovavého

 F - KL.ÚZ. šidlatky ostnovýtrusné

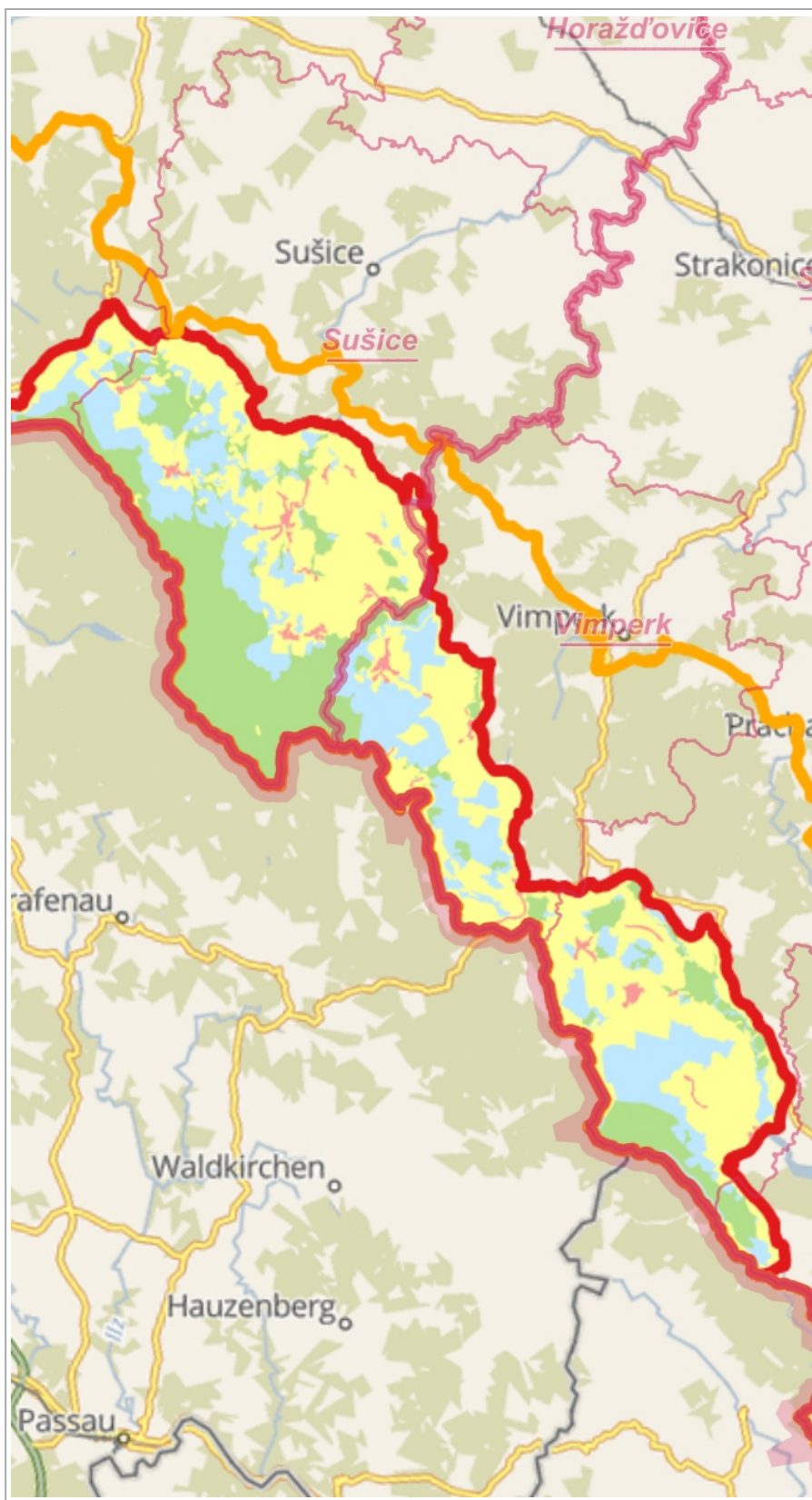
 G - KL.ÚZ. rysa ostrovida

Mapa č. 2 Zonace NP Šumava

2. 4. 2019

Martin Kadeřábek

SPRÁVNÍ HRANICE

- Státní hranice
- Správní hranice
- Jičín** Obec s rozšířenou působností
- Hulín** Obec s pověř. obecním úřadem
- Kouty** Obec
- Závší** Katastrální území
- Hranice kat. území

ADRESNÍ MÍSTA

- 182/19** Číslo popisné / číslo orientační
- E1458** Číslo evidenční
- Definiční body adres RÚIAN

KATASTRÁLNÍ MAPA

- Az** Popisy parcel
- Definiční bod parcel
- Vnitřní parcelní kresba
- Parcelní kresba

VYMEZENÍ CHKO ŠUMAVA

vymezeni_CHKO

- vymezeni_CHKO

VYMEZENÍ NP ŠUMAVA

vymezeni_NP

- vymezeni_NP

NÁVRH ZONACE 21.3.2019

ZONACE_2019_brezen_21

- zóna přírodní
- zóna přírodě blízká
- zóna soustředěné péče
- zóna kulturní krajiny

10 km

1 : 400 000

Dotazník č. 1

© Přispěvatelé OpenStreetMap, © Správa NP Šumava, Katastr: © ČÚZK, RÚIAN: © ČÚZK

Dotazník
na téma zonací v Národním parku Šumava

Vážený dotázaný

Jsem v posledním ročníku bakalářského studia na České zemědělské univerzitě v Praze. Tento dotazník je vytvořen proto, aby zjistil, jaké názory mají lidé v různých oblastech na zonace Národního parku Šumava a problematiku se zonací související. Dotazník je anonymní, proto se nikam nepodepisujte. Prosím Vás o co největší upřímnost při jeho vyplňování - jedná se o vědecký výzkum, ve kterém mají pravdivé odpovědi cenu.

1. Jste podporovatelem principů fungování národních parků?

Hlavním a dlouhodobým cílem ochrany národních parků je zachování a také postupná revitalizace přirozených ekosystémů včetně zajištění nerušeného průběhu přírodních dějů.

- a. Ano
- b. Ne
- c. Jsem příznivec principů, ale nelíbí se mi jak fungují
- d. Ne ve všech národních parcích

2. Zajímáte se o problematiku zonací národního parku Šumava?

Až do novely zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114, tedy do roku 2017, byly zóny spíše nástrojem regulace návštěvnosti, než způsobem, jakým se o zóny má příslušný hospodář starat. To právě novel zákona má za úkol řešit společně s plánem péče.

- a. Ano zajímám se
- b. Občasně
- c. Nezajímám se

3. Co považujete za největší hrozbu v NP. Šumava?

Z hlediska ekologie: .....

Z hlediska kulturně-sociálního: .....

Z hlediska ekonomického: .....

4. Jaký názor máte na zřízení zvláštního zákona pro Národní park Šumava?

- a. Pro návrh
- b. Proti návrhu
- c. Jiná odpověď: .....

5. Jaký názor máte na druhy zón NP. Šumava plánovaných s časovým moratoriem 15 let?

zóna přírodní 27 %, zóna přírodě blízká 27 %, zóna soustředěné péče 45 % a zóna kulturní krajiny 1 %

- a. Pozitivní
- b. Negativní
- c. Jiná
odpověď:.....

6. Jaký zastáváte názor na bezzásahovost v NP. Šumava (dnes cca 23 %)? Cílem novely současného zákona (114/92Sb.) je postupná nadpoloviční většina.

- a. Pro návrh
- b. Proti návrhu
- c. Jiná odpověď: .....

7. Jaký dopad, si myslíte, že změna a následný vývoj zonací bude mít pro obyvatele a obce v NP Šumava?

- a. Žádný
- b. Pozitivní (důvod):.....
- c. Negativní (důvod):.....

8. Jaký podle Vás bude dopad na turistiku a NP. Šumava po zavedení zonací a zpřístupnění dočasně omezených míst v NP. během ročního období?

.....

Jsem: žena x muž

Můj věk: .....

Vzdělání: .....

Datum vyplnění: (den, měsíc, rok): .....

**Z jakého kraje pocházíte: ..... (Obyvatel obce v NP Šumava)
ano x ne**

Děkuji vám za trpělivost při vyplnění dotazníku!!!!